

ABONAMENTUL
 an . 28 Cor.
 jum. . 14
 o jumă . 2-40
 de zi pentru Ro-
 ma și strălămate pe
 an 40 franci.
 telefon pentru oraș și
 comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA:
 Deák Ferencz-utca 20.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adresa
 trație.
 Multămite publice și Loc de-
 schis costă fiecare șir 20 fill.
 Manuscripte nu să ina-
 poiază.

Scriitorii din Regat peste munți.

— *Șezătorile literare.* —

De Dinu Ramură.

Scopul societății scriitorilor români a fost, din prima zi a înființării ei, să răspândească în toate colțurile de pământ românesc gustul cititului și să afle în sufletul păturilor culte o trezire, către o viață nouă, națională, a cărei primă manifestare să fie o deosebire luare aminte pentru scriitori. Această mișcare manifestată prin șezători literare, a dat de pe acum roade îmbucurătoare și se cade să nu-l uităm pe Gârleanu ori de câte ori se vorbește de activitatea societății noastre.

Șezătorile literare se pot împărți în două categorii, în țară și peste munți și dacă acelea în țară pot fi jicnitoare pentru marele public, alcătuit din atâția cărturari care nevenind la scriitori, au alit pe scriitori să meargă la dânsii, desigur că șezătorile făcute la Români de peste munți au o menire cu mult mai înaltă, anume de a întreține în sufletul lor sentimentul de unitate națională și dragostea pentru scrisul românesc; și unele și altele așa de primitiv organizate, deocamdată, dar

care cu vremea vor căpăta o organizare desăvârșită, vor însemna o etapă serioasă în istoria culturii românești.

La aceia care nu pot veni în regat și care fac jertfe mari pentru a putea ceti românește și mai ales pentru a putea crește pe copiii lor în lege și sentimente românești; la aceia care în fiecare zi dau dovadă că sunt dornici de carte românească — poate și din pricina împrejurărilor neprielnice care îi silesc să se lepede de dânsa, — la aceia, scriitorii din regat merg cu multă dragoste, pentru ca cuvântul românesc curat, purtat peste hotare să le fie și o îmbărbătare în lupta zilnică împotriva dușmanilor, dar și o mângâiere în ceasurile de răstriește ce nu mai conțin. Mulțumirea lor, întrezărită printre lacrimi ca o rază de soare într-o zi înourată, e cea mai scumpă și cea mai dragă răsplată ce o pot da oaspeților-scriitori. Sunt clipe cari nu se uită nici de unii, nici de ceilalți. Și ori cât de puțin răsuneț ar avea dincoace de Carpați, aceste șezători, scriitorii au conștiința împăcată, că pot ajuta cu slabele lor puteri la desăvârșirea unui ideal, pentru care alții își jertfesc viața și tot avutul lor.

De peste munți au venit o parte din marii cărturari, cari au statornicit isvoarele de cultură națională și tot

peste munți se duc scriitorii, trecând pe lângă satul lui Lazar și prin locurile umblate de Șincai și Maior, să arate celor de acuma roadele străduințelor uriașe ale acelor eroi.

Dragostea cu care se duc scriitorii în Bucovina și în Ardeal, și entuziasmul cu care au fost primiți pretutindeni, a dovedit cu prisosință că nu sunt uitați și nu uită. Și dacă la noi în regat, în mijlocul frământărilor politice de tot soiul, aceste mărturisiri de dragoste reciprocă, trec neluate în seamă, trebuie să ne gândim însă că ele dovedesc existența unor legături trainice, între cei de-acolo și cei de-acici, întocmind una din cele mai puternice stavile ce nu se poate înlătura, ori cari ar fi mijloacele de luptă, ale aceluia ce doresc nimicirea unității naționale.

Impresiile scriitorilor în urma acestor șezători s'ar putea tipări mai târziu într-o carte, din care Români asupriți ar sorbi îndemnul și energia în lupta pentru păstrarea credinței și a limbii și de unde dușmanii vor înțelege zădărnicia prigonirilor desasperate.

Martie, 1911.

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

Alecsandri și Socec.

Fragment din o monografie.

De H. Chendi.

Sunt foarte interesante pentru noi împrejurările, în cari Alecsandri și-a tipărit întâia ediție completă a operelor sale. Din scrisorile și documentele inedite, ce avem la îndemână, rezultă, că inițiativa pentru adunarea la un loc și tipărirea lucrărilor poetului a luat-o „Junimea“ din Iași pe la 1869. Cel autorizat a-i aduce la cunoștință această hotărâre a fost dl Iacob Negruzzi, directorul „Convorbirilor“ pe atunci și pururea deplin înțelegător a măiestritului din Mircești și sprijinitor al tendințelor lui. Și iată ce-i răspunde Alecsandri, în scrisoarea sa dela 10 Februarie 1869:

„Christof Columb a descoperit America, d-ta ai făcut o descoperire și mai rară și mai neașteptată. Ai descoperit un editor de opere literare. Glorie D-tale și glorie „Junimei“, care primește a edita scrierile mele. Eu din parte-mi mă învoesc bucuros cu condițiile enumerate în scrisorile D-tale și cum voi veni la Iași, vom regula împreună modul acestei publicări... Ediția (format) Charpentier este nimerită și îmi convine foarte bine. Operele mele pot să formeze 6 volume, afară de cele ce cu ajutorul sfintei Iene voi mai produce în viitor. Scopul meu fiind de-a publica toate scrierile mele într-o singură și aceeași ediție,

„Junimea“ va avea preferință fără nici o contestare pentru editarea operelor mele viitoare“.

După toate aparențele, planul era, ca această primă ediție să se tipărească sub egida „Junimei“ ca un semn de admirație și de solidaritate cu credințele estetice ale lui Alecsandri. Condițiile tipografice însă neputându-se aranja în pripă, schimbul de înțelegere între poet și amicul său încetează. În anul următor îl întâlnim pe Alecsandri prin Nisa și Paris și numai întors de-acolo, se reiau discuțiile și se face pe urmă contractul cu librăria editoare Socec et comp. din București. Avem acest contract în original, necunoscut, care poartă data dela 416 Julie 1871 și, dată fiind interesele noastre pentru relațiunile din trecut dintre literatură și editură, eștragem câte-va părți din acest document. Iată cele zece puncte fixate direct între poet și editor:

„1. Dnii Socec et comp. se obligă a edita pe comptul d-lor și cu fondurile d-lor toate operele d-lui V. Alecsandri. Imprimarea odată începută, nu va putea înceta decât în caz de forță majoră.

„2. Formatul adoptat de părțile contractante este cel numit Charpentier și va fi menținut pentru toată publicațiunea, iar hârtia de se va întrebuinta va fi de calitate bună și la fel pentru toate.

„3. Dl Alecsandri se obligă a da manuscript curat și corect, astfel încât să poată cere d-nii Socec et comp. angajamentul imprimării în care se vor tipări operele, că ea va face sub a ei răspundere corecturile întocmai după manuscript. Aceasta întrucât privește

operele în proză, iar corectura poeziilor se va face de însuș dl Alecsandri.

„4. D-nii Socec et comp. se obligă a termina cu imprimarea tuturor operelor, specificate într-o listă alăturată, în cel mult 12 luni, cu începere dela 1 Sept. a. c., bine înțeles fiind, că ele vor ieși succesiv de sub tipar și se vor pune părți cu părți, îndată după apariție, în vânzare.

„5. D-nii Socec et comp. au dreptul a da preferință punerii sub tipar a scrierilor ce li-se vor părea mai avantajoase, astfel de pildă vor începe cu repertoriul dramatic, apoi cu Doine și Lăcrămioare și așa mai încolo.

„6. Imprimarea operelor se va face în câte una mie șase sute exemplare, din cari câte trei sute d-nii Socec et comp. vor fi ținuți a da dlui Alecsandri odată cu punerea în vânzare a fiecărei serii, pentru cedarea dreptului de imprimare a operelor în chestiune. Iar celelalte 1300 rămân exclusivă proprietate a d-lor Socec et comp., spre a le vinde, dupăcum le va dicta interesul lor.

„7. Dl V. Alecsandri se obligă sub răspundere pentru ori-ce eventualități a nu tipări nici direct, nici indirect, operele editate de d-nii Socec et comp în timp de cel puțin opt ani de zile dela apariția completă a acestor publicațiuni.

„8. La caz de a se epuiza în acest timp una, mai multe, sau toate scrierile publicațiunilor în chestiune, d-nii Socec vor fi ținuți a obține pentru o altă ediție învoirea înscrisă a dlui V. Alecsandri.

Luptele Macedo-Românilor. Din Constantinopole se anunță: Senatorul român Bațaria a supus patriarhului ecumenic dezideratele Românilor macedoneni, cari sunt: Să se numească episcopi români în diecezele unde majoritatea populației este românească; să se revoace excomunicarea rostită contra preoților aromâni; liturghia să se citească în limba română în localitățile românești; studenții români să fie admiși în facultatea teologică greacă.

Patriarhul a trimis aceste deziderate în studiul Sinodului, care a și declarat că e gata să le examineze.

Audiența lui Khuen. Din Viena ni-se anunță: Ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry și miniștrii Lukács și Hazai au sosit la Viena, pentru a se înțelege cu guvernul austriac asupra reformelor militare și chestiunea băncii comune. Fiind ministrul-președinte austriac baronul Bienerth bolnav, luarea hotărârilor a trebuit să se amâne.

Eri la orele 10, contele Khuen-Héderváry a fost primit în audiență de Maj. Sa. Contele Khuen a cerut și primit dela Maj. Sa încuviințarea să ceară dela parlament votarea unei noi indemnități de două luni.

Proiectul de lege al educației fizice. Congresul pentru educația fizică, delegase la ultima lui întrunire, o comisie care să pregătească un proiect amănunțit despre educația fizică, pe care să-l înainteze apoi Camerei. Comisia terminându-și lucrările s'a prezentat Sâmbătă în parlament și a predat guvernului noul proiect de lege. Ministrul-președinte Khuen-Héderváry a promis comisiei că va depune proiectul deja în sesiunea de toamnă pe biroul Camerei.

Imparțialitatea vicepreședintelui Návay. Imparțialitatea vicepreședintelui Camerei, Návay, care făcea în era coaliționistă servicii patriotice opozițiilor de acum, prin detragerea cuvântului dela deputații noștri, îi doare rău pe prietini de odinioară. Návay s'a arătat față de ei foarte »sever« în aplicarea regulamentului.

Deputații justişti par a porni o mișcare în contra lui Návay. În ședința de Sâmbătă prezidând Návay, Balhányi a părăsit sala, când îi venise rândul să-și motiveze interpelarea anunțată. »Nu voi mai vorbi, când va prezida Návay« a spus contele pe culoare.

9. Dl V. Alecsandri își rezervă dreptul ca în cazul de va voi să-și realizeze dorința de a publica o ediție ilustrată de lux a poeziilor D-sale să poată face o asemenea publicațiune și înaintea termenului de 8 ani.

10. S'a format acest contract în două exemplare și s'a subsemnat de către ambele părți contractante, astăzi în 4/16 Iulie 1871. Iscăliți: V. Alecsandri și Socec et comp.

Contractul acesta este foarte instructiv pentru vremile din anii de-atunci. În nici un caz nu putea constitui un avantaj pentru autor, căci cele 300 de exemplare, ce îi se acordau ca onorar, erau un preț derisoriu pentru o reputație ca Alecsandri. Poetul din Mircești, pe cum se știe, fără a fi un egoist, n'a fost nici așa de bogat ca să nu aibă uneori trebuință și dacă față de editorul său a renunțat la onorarul convenit, a făcut-o de sigur, cuprins de râvna de a-și vedea reslețitele lucrări felurite, grupate în ordine completă și oferite popoului, ca să se instrueze și deslăteze în bogatul isvor de frumuseți.

Dar mai era multă trudă, până a-și vedea contractul realizat. Grija coordonării și a supravegherii ediției complete îi rămâne tot călduroasei atențiuni a dlui I. Negruzzi. Lucrarea merge încet, din pricina corecturii, pe care o făcea Fundescu *) și a migălelei în ju-

*) Să fie oare Fundescu, autorul de basme? În hîrțile ce am primit dela dl Socec, se zice: »Am plătit d-lui Fundescu, pentru corectarea volumelor d-lui Alecsandri suma de 1834 lei — Ch. —

Inmormântarea lui Iosif Sterca-Șuluțu.

— Dela corespondentul nostru. —

Sibiu, 2 Aprilie.

Inmormântarea președintelui »Asociațiunii pentru literatura și cultura popoului român« s'a săvârșit cu cea mai mare pompă Duminecă la 2 Aprilie. Prohodul s'a făcut în curtea locuinței răposatului, care e aceiaș cu curtea biroului Asociațiunii și a Muzeului. La 3 ore era strânsă o lume imensă, în frunte cu cei doi mitropoliți ai noștri, cari ambii au alergat să dea cea din urmă cinste căpeteniei celei dintâi instituții de cultură ale noastre. Tot ce a avut Sibiuul mai bun era de față. Întreg consistorul ortodox, corpul profesoral al seminarului și al școlii de fete, întreg publicul inteligent, școlile — totul era de față.

Din Blaj a venit deodată cu Excelența Sa mitropolitul Mihali mai mulți canonici și profesori, precum și alți intelectuali.

La gară, mitropolitul a fost primit de domnii Nicolae Togan, protopopul gr. cat. al Sibiuului, și Oct. C. Tăslăuanu, secretarul Asociației.

Sâmbătă dimineața au sosit d-na Dr. Marciac din Alba-Iulia și dl Aurel Șuluțu, profesor în Ploiești, fica și fiul repauzatului.

Duminecă la orele 11 a. m. s'au prezintat condolențe familiei. În numele comitetului central, care s'a prezintat în corpore, a vorbit dl Dr. Ilarion Pușcariu; în numele despărțămintelor, dl Gavril Tripon, directorul despărțământului Bistrița; în numele »Albinei« dl Partenie Cosma. »Albina« a fost reprezentată prin întreaga direcțiune și directorii filialelor.

rul împărțelii pe volume. Suntem în Septembrie 1873 și n'a apărut nici un volum. Alecsandri întors din străinătate, îi scrie editorului său cu supărare:

„Am găsit un răvaș a dlui Fundescu, împreună cu noua împărțea ce a-ți combinat în totalul operelor mele, cu scop de a le publica în 4 volumuri. Singura observare ce voi face asupra acestei împărțeli, este că un volum de 800 pagini poate să aibă inconvenientul de a fi prea gros și prin urmare incomod. Dacă însă credeți că și calitatea hârtiei permite un asemenea număr de pagini într'un singur volum, atunci n'am nimic de obiectat. Vă rog dar să-mi trimiteți colecția coalelor tipărite până acum din Vol. I, pentruca să pot judeca mai bine, văzând cu ochii, despre combinația D-Voastră“.

Intervenția aceaș a lui Alecsandri a avut succesul, că împărțea s'a schimbat și în loc de 4, s'au contemplat 6 volume de opere complete, plus volumul de proză. Cât de încet mergea tiparul și cât de nemulțumit era poetul cu dificultățile tipografice, se vede din scrisoarea ce i-o trimite dlui I. Negruzzi, la 17 Ianuarie 1874, în care îi scrie:

„Neglijența d-lui Socec de editor este cel puțin pe aceeaș linie ca neglijența corectorului pe care l-am lăsat în locul D-tale, când ai plecat la București. Imi vine să rup contractul, încheiat între noi și să opresc continuarea ediției operelor mele.“

Iar câteva zile mai târziu, la 31 Ianuarie 1874, Alecsandri adresează editorului So-

Prohodul s'a început la orele 3 și s'a terminat la 6, în cimitirul gr.-cat., unde trupul rece al bătrânului Șuluțu s'a depus spre odihnă în cripta familiară. Au servit alături de mitropolitul canonicii Dr. Vasile Suci, Iosif Hossu și George Muntean, protopopii Dăian dela Cluj și Togan dela Sibiu, profesorul I. F. Negruț dela Blaj, diaconii I. B. Micu și Iacob Popp.

Răspunsurile le-a dat un cor de peste 20 de teologi din Blaj. Excelența Sa mitropolitul Mețianu, era însoțit de d-nii Dr. Ilarion Pușcariu și Dr. Eusebiu Roșca.

Pe catafalc erau așezate 16 cununi: dela Asociație (cea mai frumoasă) dela »Albina« și sucursalele ei, dela funcționarii »Albinei«, dela Societatea pentru fond de teatru, dela funcționarii Asociației, dela școala civilă de fete etc.

Cortejul funebrel a plecat din strada Șaguna la orele 4 și jumătate în ordinea următoare: Carul cu cununile, fetițele dela școala de fete a Asociației, corul teologilor din Blaj, preoții în frunte cu mitropolitul Mihali, carul funebru, familia, comitetul Asociației și reprezentanții despărțămintelor, direcțiunea și funcționarii »Albinei«, profesorii și publicul.

A vorbit Dr. V. Suci, care făcând o paralelă între etica utilitaristă egoistă și între etica (creștină), altruistă a arătat că răposatul și-a ajuns scopul pentru care a trăit, căci a muncit pentru alții, — pentru neamul său pe care l-a văzut înaintând.

D. Andrei Bârseanu, vicepreședintele Asociațiunii a vorbit în numele comitetului central.

Vorbirea dlui Bârseanu a fost admirabilă; ea a emoționat adânc pe toți ascultătorii.

La mormânt a vorbit frumos directorul școlii de fete a Asociațiunii, dl Dr. V. Bologna.

cec et comp. următorul răvaș, plin de mâhnire:

„Domnul meu“, Iată-ne intrați în anul 1874 și publicarea operelor mele este rămasă mult în urmă de epoca fixată pentru săvârșirea ei. De-abia un singur volum, pe cât știu, e făcut, încât de va merge tot așa și de-acum înainte, ediția se va trăgăna tocmai până în anul 1900.

„Cu toată răbdarea, imi vine greu a admite o asemenea prelungire păgubitoare pentru interesul d-voastre de editor și pentru interesul meu literar de autor. Prin urmare sper că anul prezent va fi mai productiv decât anii trecuți, și în această sperare, vin să vă rog de a mă lămuri, la ce epocă credeți că va lua capăt lucrarea tipografică, de care ați binevoit a vă însărcina. Multe persoane imi adresează această întrebare și nu știu ce se le răspund“...

În sfârșit stăruința asta atât din partea autorului, cât și a dlui Negruzzi, a convins în sfârșit pe tardivul editor de a se ține de litera contractului. În anul 1875 pornesc să apară unul câte unul volumele, cari au stabilit întâia popularitate mai întinsă a lui Alecsandri: cele patru volume de canțonete, de vodeviluri, comedii și drame, cari constituie fundamentul operii lui, apoi alte patru de poezii, cu împărțirea cunoscută: »Doine și lăcrămioare«, »Mărgăritărele«, »Pasteluri și legende«. Volumul de »Proză« a trebuit să mai zăbovească și a apărut abia la 1876, până a încheia această ediție dintâi.

Intre Românii din depărtări cari au luat parte la înmormântare am observat pe domnii Iuliu Maniu, Al. Ciura, G. Precup, din Blaj, pe dl Gavril Tripon din Bistrița, Ioan Lăpădat din Orăștie, Dominic Rațiu din Lugoj și o mare mulțime de alți oameni al căror nume îmi scapă.

Ex. Sa mitropolitul Mihali a tras, împreună cu întreaga suită sa, la dl protopop Togan, unde a rămas până luni, când a cercetat pe mitropolitul Mețianu.

Discusul vicepreședintelui A. Bârseanu.

*Excelența Voastră, Prea Sfinți Părinți!
Intristată adunare!*

Iată s'a împlinit aceea, de ce ne temeam, că se va întâmpla, deși era firesc să se întâmple.

Venerabilul bătrân *Iosif-Sterca Șuluțu* nu mai este între cei vii.

Vestea aceasta dureroasă a trebuit să pătrundă ori și ce inimă românească, deoarece la Iosif Sterca-Șuluțu poporul nostru a pierdut un fiu devotat al său, o figură marcantă, un om de bine, care a ținut să-și facă totdeauna datoria sa.

Născut dintr'o familie aleasă, cunoscută prin iubirea sa de neam, de lege și de țară, — familia care a dat poporului nostru doi mari arhieri — dânsul a cultivat mai departe aceste nobile însușiri familiare, căutând să le propage în toate cercurile, cu cari a venit în atingere în cursul vieții sale, bogate în ani și bogate în fapte.

Totodată, având parte în tinerețea sa de o creștere îngrijită și fiindu-i dat să fie martor al unor evenimente însemnate și să cunoască de-aproape mulți bărbați dintre cei mai distinși din această țară, Români și străini, dânsul rămase în cursul vieții sale întregi adânc pătruns de ideile de libertate și de progres ale unei epoci de cea mai mare însemnată pentru dezvoltarea istorică a omeniei în genere, și îndeosebi a neamului nostru românesc.

Ca bărbat tânăr, dânsul intră în serviciul statului, mai întâi în ramul administrativ, apoi în cel judecătoresc, distrugându-se peste tot și ori și când prin activitatea sa neobosită și conștiincioasă, prin inteligența și afabilitatea sa, însușiri recunoscute în modul cel mai elogiios de superiorii săi.

După retragerea sa din serviciul statului, întâmplată în anul 1881, mult regretatul răposat se puse direct în serviciul poporului din care face parte, închinându-i tot restul zilelor sale, toate însușirile sale alese și toată puterea sufletească, de care dispunea.

A fost o muncă anevoioasă de sigur, dar într'o formă curată și cu multe calități tehnice. Nu este fără interes biobibliografic să reproducem aici și câteva date informative asupra cheltuielilor, făcute de casa Socec cu această întâie interpretare literară mai monumentală în România. După notele financiare de pe contrapagina contractului rezultă că hârtia pentru întâia ediție a costat 8000 de lei, hârtia de copertă și broșatul 6000 mii de lei, iar poetului i-s'a servit, ca drept de răscumpărare a câte 200 exemplare din teatru, poezii și proză suma de 29000 de lei. În total deci 24.000 lei, plus corectura!

Merituosă interpretare odată terminată, neapărat orice supărare se înlătură, iar casa dlui Socec a continuat și prin ediții ulterioare să fie folositor literaturii, prin răspândirea scrierilor bardului neuitat.

Pe teren social și literar, cu fapta și cu condeiul, dânsul căută să se facă folositor poporului său mult iubit, îndemnându-l spre toate cele bune, sfătuindu-l, ajutându-l și în caz de lipsă, admoniându-l.

Aproape nu există întreprindere socială românească, la care să nu fi luat parte, dând mână de ajutor cu sfatul și cu obolul său.

Ca scriitor, mult regretatul răposat încă a avut un rol destul de onorific în împrejurările noastre modeste.

Spirit viu, observator bun și povestitor iscusit, dânsul, martorul ocular al atâtor evenimente însemnate, căută să înfățișeze și altora, în prima linie generațiilor mai nouă, ceea ce văzuse, simțise și auzise, năzuindu-se, să-i facă a înțelege oamenii, faptele și împrejurările, așa, precum înțelesese dânsul, să trezească și să susțină într'ânșii focul sacru al entuziasmului național, simțul de jertfă, pentru binele obștesc, năzuința spre tot ce e nobil și frumos, îndemnul spre înaintare în mijlocul unui neam prigonit de soartă și dornic de zile mai senine.

Vrednică de admirat este stăruința și hotărârea, cu care acest bărbat, chiar și în anii unei bătrânețe înaintate, știa să-și apere ideile și convingerile sale despre lucrurile din trecut, cu deosebire despre acelea, pe care dânsul le privea ca un fel de moștenire istorică a sa. Până în zilele din urmă dânsul n'a lăsat condeiul din mână, ci l'a folosit ca armă împotriva adversarilor săi literari, a dat și a primit lovituri, întocmai ca acei ostași viteji din vechime, cari muriau cu armatura pe ei.

Pe când cei mai mulți dintre muritori, într'o asemenea vârstă, se simt dispensați de orice activitate împreună cu zdruncinări sufletești și caută liniștea și odihna meritată, pregătindu-se pentru lunga cale a veșniciei, Șuluțu n'a voit să facă până la ultima sa răsuflare nici o concesieune bătrânețelor, dovedind că în trupul său delicat se ascundea un suflet plin de viață și o energie neistovită.

Și aceeași energie și stăruință, pe care le dovedise mult regretatul răposat în discuțiile și în polemicile sale literare, le-a arătat și în sânul instituțiilor sociale, la care a fost părtaş, punându-se cu tot devotamentul în serviciul lor.

Intre aceste instituțiuni, cred, locul cel dintâiu îl ocupă „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, la întemeierea căreia fusese martor, ca bărbat tânăr și al cărui membru devotat a rămas până în ultimele clipe ale vieții sale.

După așezarea sa definitivă aici, în Sibiu, dânsul ales ca membru al comitetului acestei însoțiri culturale, luă partea cea mai activă la toate lucrările ei. Astfel îl vedem ca membru al comitetului expoziției din 1881, ca unul din cei mai însemnați sprijinitori și promotori ai înființării școlii civile de fete, colaborator zelos al foii „Transilvania”, și mai târziu sprijinitor neobosit al înființării „Muzeului istoric și etnografic”, și totodată unul dintre cei mai activi membri ai secțiilor literare-științifice ale Asociațiunii.

Pe temeiul acestei activități desfășurate în interesul „Asociațiunii” timp de peste 30 de ani și în urma atâtor merite reale, membri însoțirii noastre culturale se văzură îndemnați a-l alege, înainte de aceasta cu un deceniu vicepreședinte, deodată cu alegerea de președinte a mult meritatului și mult regretatului Dr. Alexandru Mocsonyi, — iară după retragerea acestuia dela conducerea „Asociațiunii”, a-i încredința înalta demnitate de președinte acelei dintâiu din însoțirile noastre culturale.

Și mult regretatul bărbat, la sicriul căruia ne aflăm, înțelese pe deplin și căută să îndeplinească cu toată conștiința îndatoririle împreunate cu înalta sa demnitate.

Ca cel dintâiu conducător al însoțirii, ce-l ridicase în fruntea sa, dânsul a fost totodată sufletul ei. Aș putea zice, că din a. 1904, — ba chiar din 1901, de când fusese ales ca vicepreședinte, — Șuluțu nu mai trăia atâta pentru sine, cât pentru Asociațiune.

De-atunci încoace n'a fost zi, câtă vreme a fost sănătos, să nu cerceteze birourile societății, în fruntea căreia se afla, să nu studieze cu de-amănuntul actele, ce intrau sau aveau să se trimită în afară, să nu se intere-

seze de aproape de școala de fete și de edificiile în mijlocul cărora ne aflăm în aceste clipe și cari par'că nici nu ți-le poți închipui lipsite de figura simpatică a bătrânului președinte. Nu cred să fi fost ședință — afară poate de două-trei, dela cari să fi fost reținut prin boală, — la care să nu fi luat parte, conducând cu înțelepciune desbaterile, dând totdeauna informațiuni prețioase și neretrăgându-se dela nici o muncă și dela nici o ostenală.

N'am avut parte, decât în două rânduri, a asista la ședințele comitetului, conduse de mult regretatul răposat, — afară de ședințele secțiilor literare științifice —, dar în amândouă rândurile a trebuit să admir tactul fin al bătrânului președinte, priceperea în conducerea desbaterilor, vioiciunea și interesul cu care urmăria chestiunile ce se desbăteau.

Iar la adunarea generală din anul 1905, împreună cu expoziția, prin care s'a inaugurat Muzeul istoric și etnografic, câtă energie a dezvoltat acest bătrân cu trupul delicat, cu câtă hotărâre a stigmatizat „indiferentismul”, care ne împiedecă în multe din acțiunile noastre, cât de limpede a arătat însemnătatea noii întocmiri, a Muzeului, și cu câtă hotărâre s'a exprimat la încheierea adunării, variând cuvintele unui mare bărbat politic maghiar și zicând: „Noi nici că intrăm în rai, dacă n'am putea intra ca Români, cu limba și legea noastră strămoșească!”

Dar ce stau, să repetez eu lucrurile acestea, pe care fiecare din Dvoastră le cunoaște mai bine decât mine!... Fiecare din Dvoastră, sânt adânc convins, este încredințat, că în mult regretatul Iosif Sterca-Șuluțu „Asociația” noastră a pierdut pe cel mai devotat membru al său, iar neamul nostru românesc pe unul din fiii săi cei mai vrednici.

Valoarea unui om trebuie judecată după serviciile, ce le-a adus societății în raport cu puterile sale și cu împrejurările, în mijlocul cărora a trăit.

Din aceste puncte de vedere, putem zice, astăzi când vedem încheiată o viață de om, că răposatul Șuluțu și-a făcut pe deplin datoria sa și poate fi socotit cu drept cuvânt între bărbații noștri neuitați, a căror amintire e vrednică a se păstra din neam în neam.

Pasă deci, umbră venerabilă, în imperiul veșniciei, unde, după zisele cântărei bisericești, „nu este durere, nici întristare, nici suspinare”, unde nu este prieten și dușman, unde nu este asupritor și asuprit; acolo, unde te așteaptă umbrele înaintașilor tăi, ale căror fapte aici pe pământ n'ai încetat nici când a le prea mări și a le urma: a cucernicului și iubitorului de lumină arhieru Petru Paul Aron și a bunului arhieru Petru Paul Aron și a metropolitului Avram Iancu, liberat de chinurile sufletești, a conținut jalnica sa cântare a unui întreg popor nenorocit, și unde se sălășluiesc în pace atâți aleși ai noștri, mutați din aceasta vale a plângerilor!

Spune-le, dacă mai pot pătrunde până la ei știri de pe tărîmul nostru că vremurile au trecut, dar împrejurările puțin s'au schimbat. Du-le știre, că și astăzi ne luptăm pentru apărarea limbii strămoșești și a culturii naționale. Și dacă au vr'o trecere la Scaunul celui Atotputernic, împloară-i să se roage pentru noi și pentru biruința cauzei noastre drepte!

Pasă, umbră descătușată din lanțurile pământului, în împărăția luminii, pe care ai văsat-o cu atâta dor aici pe pământ.

Noi vom păstra în veci amintirea ta binecuvântată!

Discursul dlui Dr. Vasile Bologa.

*Excelența Voastră, Intristată familie,
Jalnici ascultători,*

În numele școlii superioare de fete a Asociațiunii și a corpului său profesoral am duiosul cuvânt de despărțire, de ultim adio vrednicului bărbat, care din presidiul Asociațiunii mai bine de 12 ani a povățuit cu înțelepciune și cu bunătate conducerea acestui institut de educație și de cultură a poporului român.

În activitatea acestuia, când sunau ceasurile de

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,

Arad, vis-à-vis cu casa comitatului.

Palatul Fischer Eliz. Poarta II.

Consultăți de la orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

muncă, n'a fost o zi dela bunul Dumnezeu, în care blândul său pas să nu se abată măcar odată pe la noi, fie pentru o informațiune, fie pentru o îndrumare, pentru că nimbul și progresul acestui institut întotdeauna i-a fost cea mai gingașă preocupare.

În serviciul acestei ținte, n'a știut ce-i oboseala. Iar pricepere și simț pentru educație, i-a hărăzit îndelunga viața familiară, cu gingașele ei îngăduințe, cu duioasele ei încercări, de care nimeni nu e scutit, și pe care nu le covârșește nici iscusința teoriei, fie aceea demonstrată și în sute de volume.

Înzestrat cu asemenea calități morale și intelectuale, a fost bunul nostru povătuitor, a fost însuș părintele nostru ocrotitor.

Dar legile naturii au biruit. Și de-acum nu mai e cununa sfatului nostru. Nu mai sapă cu litere de aur în table de marmoră figurile legendare din vremile de restriște ale poporului român, nu mai însuflește cu pilda sa vie, căci ingerul Domnului l'a chemat.

Dar cea mai pronunțată însușire a sufletului său generos, cea mai îndârjită trăsătură de caracter din viața sa: *cultul dragostei desăvârșite pentru familia și străbunii săi*, va rămânea o veșnică icoană luminoasă pentru *tatăl de familie* în sânul poporului român.

Iar cine a știut duce până la fanaticism cultul familiei sale, acela a fost convins, fără îndoială, despre importanța familiei în viața unui popor. Deorece câte familii vrednice, atâtea zale puternice în viața unui neam.

În cultul vieții familiare zace deci puterea neamului. Aici să fie comoara femeii române, ne învăța adormitul părinte, aici preocuparea ei de căpetenie, și leghion vor fi mamele devotate și vițeji neamului.

O, dacă am vedea măcar în parte împlinit acest principiu de viață al fericitului nostru president. Dar să urmăim cu credință poveștile sale, și izbânda nu va întârzia, pentru că sămânța cea bună, totdeauna aduce rodul său.

Pas dar, suflet generos pe planul nemuririi, pas dar sombru și senin cum ai fost și în viață, căci o lacrimă a recunoștinței pururea se va găsi în sânul poporului român pentru fiii săi cei devotați, între cari mândru ai fost a te socoti.

Fie-ți memoria binecuvântată!

Telegrame de condoleanțe.

În cursul zilei de Sâmbătă și Duminică au sosit nenumărate condoleanțe la adresa Asociației și a familiei.

Au condoleat:

Adânc întristat de moartea președintelui Iosif St. Șuluțu primească comitetul condoleanță, căreia vreau să-i dau expresiune ducându-mă să pontific la prohod. Repausatul odihnească în pace.

Victor Mihaly,
Mitropolit de Alba-Iulia.

Liga Culturală exprimă cele mai adânci păreri de rău pentru moartea președintelui DVoastră, martor și amintitor al unor veacuri eroice și pline de învățăminte.

Pentru Liga Culturală, secreterul N. Iorga.

Moartea neașteptată a veneratului președinte a pus în doliu pe toți pionirii culturii române. Primiți sincerile condoleanțe ale Societății pentru fond de teatru român la pierderea celui ce mult și-a iubit neamul și cu dragoste i-a scrutat trecutul. În semn de pioasă reverință vom depune o coroană pe sicriul neuitatului președinte.

Comitetul central al Societății pentru fond de teatru român, **Virgil Onițu**, vice-președinte.

Ne asociem la doliul DVoastră, păstrând în pioasă memorie pe venerabilul președinte atât de binemeritat pentru neam și cultura românească. Școalele medii române din Brașov. **Virgil Onițu**, director.

Deplângem pierderea veteranului Iosif St. Șuluțu, președinte al Asociațiunii, muncitor neobosit în ogorul culturii poporului român.

Corpul didactic al institutului pedagogic gr.-cat. din Blaj.

Plecăm cu evlavie steagul nostru în fața osemintelor repausatului președinte.

Societatea Inocențiu Micu Clain a teologilor din Blaj.

Omagii și regrete din inimă pentru marele român și bunul amic al lui Avram Iancu.

Profesorii liceului din Ploiești
(România).

Mă asociez la doliul general al neamului pentru pierderea prea venerabilului și vrednicului președinte Iosif Sterca-Șuluțu.

Dr. Nicolae Oncu.

Vă rog a primi și din partea corpului profesoral al seminarului arhiedecezan Andreian, adânc simțitele condoleanțe pentru trecerea din viață la cele veșnice a vrednicului fost președinte Iosif Sterca Șuluțu de Cărpiniș.

Dr. Euseblu Roșca,
dir. semin.

Societatea naționalistă **Carpații** vă exprimă sincere condoleanțe pentru pierderea ilustrului fiu al neamului, neuitatul Iosif Sterca Șuluțu. București, **Ion Tețu**, președinte.

Mă alătur doliului neamului românesc, care cu lacrimi ferbinti deplânge moartea marelui său fiu. Deputatul **Dr. Ștefan C. Pop.**

Deplângem moartea distinsului bărbat.
Românii din munții apuseni.

Deplâng căderea celui mai falnic stejar din codrul românesc. Văduva **Dr. Anca**, (Oravița).

Cutremurați adânc de moartea ilustrului president ne grăbim a da expresie durerii sincere ce ne a cuprins.

Tinerimea rom. din Cluj.

Reuniunea femeilor române din Brașov deplânge moartea venerabilului președinte, vrednicului bărbat, ce și-a jertfit viața întreagă pe altarul națiunii sale și exprimă profundele sale condoleanțe.

Maria Batulescu,
presidentă.

(Pe adresa dlui A. Bârseanu) Academia Română se asociază la doliul Asociațiunii pentru pierderea veneratului ei președinte. Rog prezentați comitetului condoleanțele noastre. Președintele Academiei I. C. Negruzzi.

(Pe adresa dlui Partenie Cosma). Ne rugăm să exprimați condoleanțele noastre pentru trecerea din viață a neobositului președinte al Asociațiunii.

Familia Mocsonyi.

Au mai trimis telegrame: Directorul ziarului „*Universul*” din București; Redacția „*Gazetei Transilvania*” din Brașov; Dr. R. Boilă; directorul despărțământului Diciosănmărtin; Dr. N. Vecerde, în numele filialei „*Albina*” din Brașov; Filiala „*Albinei*” din Târgul-Murășului, comitetul desp. Târgul-Murășului; despărțămintele: Brașov, Brad, Blaj, Caransebeș, Lugoj, Reghin, Sasșebeș, Zernești, Abrud, Prof. Gr. V. Borgovanu (București) și alții.

Scrisoare din Roma.

Serbările patriotice italiene. — România și Italia. — Cele patru expoziții.

— Dela corespondentul nostru. —

Roma, 31 Martie 1911.

S'a împodobit frumos cu drapele și cu stegulețe, și-a închis toate prăvăliile, și-a dat aerul său măreț de sărbătoare, căci Eterna Roma sărbătorește al 50-lea an de Capitală a Italiei. Visul de aur al patrioților Italiani dela 1848, idealul socrosanct al eroului Garibaldi, sfântul sentiment al sufletelor italiene s'a împlinit de-acum 50 de ani: Italia a Italianilor și Roma Capitală.

Și în sărbătorile ce se fac anul acesta la Roma, nu este numai manifestația de bucurie a proclamării Capitalei, ci au o sferă mult mai mare: cuprind sentimentul de libertate, care la 1848 a înfiorat toată Europa; cuprind actele patriotice ale marilor bărbați italieni; cuprind războinica și epopeica mișcare a lui Garibaldi, sub al cărui pas tot solul Italiei, dela Alpi la Sicilia

a tremurat; cuprind sângeroasele lupte cari le-au dus Italianii cu cutropitorii dela 1849 până la 1861; cuprind și epoca după 1861, vremea ce s'a scurs până la adevărata curcerire a Romei; în sfârșit, cuprind o întreagă eră războinică și glorioasă, diplomatică și măreață, în care aproape fiecare îns era un erou, iar eroii erau semizei.

Pentru aceste motive, sărbările din acest an din Roma sânt grandioase, iar suflarea toată italienească ia parte la iele cu tot dragul și cu toate sentimentele curate și înălțătoare pe cari le dă iubirea de patrie și de neam. Ce dreptate au zierele, numind aceste manifestațiuni »sărbătorile Patriei«!

La aceste manifestații, s'au asociat toate statele Europei și multe după celelalte continente. Diferitele Camere, ale diferitelor state au trimis felicitări, iar gazetele italienești în fiecare zi, aduc la cunoștința marelui public expresia sentimentelor cu cari acele națiuni salută serbările Italiei. Cu bucurie trebuie să constatăm, că dela nici o națiune, nu a avut cuvinte atât de calde, atât de frățești, atât de simțite, cum au fost cuvintele ce s'au manifestat în Camera și Senatul României, pentru sora noastră Italia și pentru mama noastră Roma.

Și nu numai cuvinte a avut România, dar a luat și parte la două din cele patru expoziții ce se fac în acest an la Roma: o casă românească se constituiește în curtea castelului Sant Angelo, iar în vasta clădire a Termelor lui Dioclețian o bogată colecție de reproduceri după monumentele noastre antice greco-romane ocupă un întreg semiciclu dintr'o sală separată, și un perete întreg dint'altă sală.

O comisie specială a fost numită de ministru, ca să supravegheze această expoziție a lucrurilor românești: dl Onciul și dl V. Pârvan pentru secția archeologică, iar dl Țigara pentru casa românească.

Dl profesor universitar V. Pârvan, în calitate de director al Muzeului Național din București, venind la Roma pentru a aranja expoziția archeologică română, a adus cu dânsul o sumă de deseme, fotografii și reproduceri după monumentele romane găsite în țară, cari ocupă întregul semiciclu, de care pomenii mai sus. O serie de peste 150 de fotografii artistice și trei hărți completează această expoziție, în plus o reproducere în mic a trofeului dela Adamclisi și o reconstrucție în mărime naturală a unei părți din acel trofeu.

Un lucru demn de remarcat: în sala în care este reconstrucția părții din trofeu, ieste și expoziția archeologică a Ungariei și a Austriei, dar — cum mi-a atras atenția dl Pârvan — toate acele reproduceri devin mici, aproape dispar în fața uriașei reproduceri a trofeului din România.

M. S. Regele Carol I, a trimis pe dl D. Greceanu, fost ministru la București, să prezinte felicitările sale personale Regelui Victor Emanoil II, și după ce s'a achitat de misiunea sa, dl Greceanu a rugat pe dl Prof. Pârvan să-i arate expoziția de arheologie și în special secțiunea română.

Norocul a făcut ca să mă găsesc și eu în acel moment în Termele lui Dioclețian, astfel că am asistat la o savantă și minuțioasă explicare a tuturor obiectelor expuse în întreaga expoziție, făcută de dl Pârvan celor prezenți, cu seriozitatea savantului și

cu criteriul specialistului de arheologie și în această plimbare printre toate monumentele acelea cari revoacă epoca romană antică, și dl Greceanu a fost de aceeași părere, că reproducția trofeului dela Adamclisi întunecă toate celelalte lucruri expuse de Austria și de Ungaria.

În prezent, se lucrează la casa românească, iar cum expoziția arheologică este gata, se așteaptă numai ziua de 8 Aprilie pentru inaugurarea ei, în prezența Regelui Italiei și a tuturor autorităților.

În afară de aceste două expoziții, Roma mai are alte două: expoziția de Artă și Expoziția Etnografică.

Păcat că România nu a participat și la aceste două din urmă, și și mai păcat, că Românii de peste munți nu au adus și iei contribuții lor în Expozițiile romane.

P. Robesco.

Dela Academia română.

Academia și cincantenerul Italiei. — Comunicarea d-lui D. Sturdza.

București, 1 Aprilie n.

În ședința publică de Vineri a Academiei Române, dl președinte I. C. Negruzzi, înainte de a da cuvântul dlui D. Sturdza spre a continua comunicarea d-sale despre divanurile ad-hoc, a rostit următoarea cuvântare:

„Înainte de a proceda la lucrările noastre, dați-mi voie d-ilor și stimați colegi, să aduc aminte și în Academia Română de cincantenerul unității Italiei, care cu mare entuziasm, se serbează zilele acestea în cetatea eternă și în întreaga Italie.

„Regele României, președintele de onoare și protectorul Academiei, a trimis o misiune specială, — cea dintâi din toate care a sosit la Roma, spre a felicita pe M. S. Victor Emanuel III, reprezentantul unității celui mai vechiu din popoarele latine. Corpurile noastre legiuitoare s'au asociat la această mișcare și acum, la rândul ei, Academia Română vine să aducă omagiile sale Regelui Italiei și poporului italian.

„Ne aducem aminte cu recunoștință că bunul actualului rege al Italiei, gloriosul Victor Emanuel II a fost unul din sprijinitorii cei mai stăruitori ai unirii țărilor noastre că ministrul său, nemuritorul Cavour, a susținut cu toate puterile sale, în congresul dela Paris unirea Moldovei și a Țării Românești, stăruințe despre cari ilustrul nostru secretar general ne-a dat temeinice dovezi cetind în penultima noastră ședință un lung șir de scrisori ale marilor noștri bărbați de stat italian.

„Cei mai vechi membri dintre noi ne aducem aminte de vizita pe care M. S. Regele Victor Emanuel III, atunci principe de Neapole, a făcut-o regelui și națiunii române în anul 1890, când în ziua de 17 Martie — ieri s'au împlinit exact 21 ani, a onorat Academia noastră cu prezența sa și a asistat la una din ședințele ei.

„Insuflețirea noastră a fost mare atunci: noi am proclamat membru de onoare al Academiei Române pe Victor Emanuel III, care, după marele Traian, a fost întâiul suveran al Italiei ce a călcat pe pământul românesc.

„Încă odată: noi trimitem salutările și felicitările noastre regelui Italiei, bărbatilor de stat cari cu pricepere conduc destinele acelei țări; învățaților și talenților reprezentanți ai

literelor, științelor și artelor italiene, precum și întregului popor italian, fratele nostru mai mare.

„Trăiască Italia!

„Trăiască regele Victor Emanuel al III-lea!

În urmă, dl Dim. Sturdza a citit a treia parte a documentatei d-sale comunicări cu privire la „Insemnătatea divanurilor ad-hoc în istoria renașterii României“.

Ca și la ședințele trecute, un numeros și distins public a umărit cu mult interes comunicarea bătrânului erudit.

D. Sturdza arată acțiunea patrioților din glorioasa epocă a Unirei, dând citire programului lor, care se rezumă în următoarele:

Unirea principatelor, integritatea teritoriului, principe străin, garanția puterilor în ce privește integritatea, reforme bazate pe principiul dreptății, reprezentanța națională.

În fața neînțelegerilor dintre puterile europene, patriotismul unionistilor a putut învinge toate piedecile puse de Turcia. La rândul ei Franța dădea Românilor tot concursul. Astfel chiar în monitorul oficial al Franței apare în acest timp un articol al ambasadorului francez din Constantinopol, care pledează pentru împlinirea dorințelor Românilor. El recunoaște că din vechime Români și-au știut păstra o samă de drepturi față de Turci: Aceste drepturi trebuiesc respectate și acum.

Acest articol a făcut o mare impresie la București. Reprezentantul de aici al Franței arată guvernului său recunoștința Românilor pentru acest articol. Comitele Walevski face tot ce-i stă în putință spre a satisface cererile Românilor.

El declară că Poarta va fi trasă la răspundere pentru atitudinea caimacanilor, cari nu țineau cont de dorințele poporului și cari făceau ingerințe cu ocazia alegerilor reprezentanților, cari aveau să discute Unirea.

La 9 Februarie, chiar în Camera Lorzilor se face o interpelare cu privire la Unire. Și aci se exprimă temerea că principatele, unindu-se, ar cădea sub influența Rusiei, ceea ce ar constitui un pericol pentru pacea Europei. La această interpelare se răspunde însă că în principate se procedează conform tratatului dela Paris.

Unioniștii din Moldova organizați în comitete de acțiune, la 19 Februarie au adresat marilor puteri o petiție, în care arată dorințele poporului și asigură că nu se vor abate dela punctele tratatului dela Paris.

Caimacanul Balș, văzându-și situația periclitată, făcea toate eforturile să împiedece alegerea reprezentanților, cari erau aderenți declarați ai Unirei. Moartea lui Balș a pus însă capăt la o bună parte din intrigi.

Unioniștii din Moldova se adresează la 1 Martie, din nou marilor puteri, unindu-și din nou angajamentul de a nu călca tratatul dela Paris. Ceea ce era mai greu, a fost faptul că, după moartea lui Balș au fost deșteptate toate ambițiile pentru caimacamie.

Nicolae Vogoride dă chiar o declarație, prin care se obligă a nu se abate dela hotărârile marilor puteri, în cazul când i-se va da lui demnitatea de caimacam. Firmanul pentru această numire i-a și venit la 7 Martie.

În acest firman se asigură de altfel drepturile caimacamului, pentru care reprezentanții Moldovei au adus cele mai vii mulțumiri sultanului.

La 13 Martie, unioniștii din Moldova, prezintă și lui Vogoride programul lor, însoțit de un apel la Unire, „căci sântem în ceasul al unsprezecelea. Să ne dăm seama de primejdia ce ne amenință. Să ne aducem aminte că sântem fiii aceluiaș neam, să ne dăm mâna și cu toții să strigăm: „Trăiască România!“

În acelaș fel, cu aceeaș însuflețire lucrau și unioniștii din Muntenia.

Expunerea mai departe a faptelor se va face în ședința viitoare.

† Tit Liviu Albini.

Cu inima pătrunsă de-o adâncă jale anunțăm zguduitorul știre ce ne sosește din Cut despre încetarea din viață a inimosului luptător de pe vremuri Tit Liviu Albini în vîrstă abia de 47 ani.

Recunoștința națională se poate opri un moment îndurerată la acest catafalc. Tit Liviu Albini este unul dintre soldații căzuți pe câmpul de onoare al luptelor noastre naționale.

După teribile suferințe îndurate în temnița ordinară din Sibiu, Murăș-Oșorheiu și Alba-Iulia, unde a fost încarcerat aproape un an și jumătate, Tit Liviu Albini, zdrobit fizicește și sufletește se retrăsese la vatra sa familiară în Cut, lângă bătrîna sa mamă, ca să-și întremeze sănătatea sdruncinată. Toți credeam că un timp oare-care de odihnă ni-l va reda iar pe vrednicul luptător și mult încercatul tovarăș. El însă n'a mai simțit chemarea și ispita arenei publice. Suferințele câte a îndurat îi imprimaseră urme prea adânci în suflet. Și din tusculanul său din Cut înzădar s'au încercat prietenii să-l scoată, n'a fost cu putință.

A trăit aici, depănându-și zilele într-o izolare melancolică, singur cu bătrîna sa mamă. Doar câte o luptă locală, cum au fost campaniile electorale ale dlui Maniu din Vinț, unde aparținea, îl mai electrizau și puneau în mișcare.

Dar la acest sfîrșit timpuriu nimeni nu se aștepta. Nu știam măcar să fie bolnav. De-aceia moartea sa ne atinge într'un mod nespuse de dureros și ne lasă neconsolați.

Tit Liviu Albini este fiul lui Vasile Albini fost vice-tribun la 1848—49 și frate a dlui Septimiu Albini, fostul secretar al comitetului național, de prezent funcționar al Academiei Române din București.

A fost o minte ageră și pătrunzătoare, caracter integru și hotărît. Pe vremea memorandumului era sufletul tinerimii române din Sibiu, cheltuind multă energie în agitațiile naționale de pe atunci. Luptător convins, prieten devotat și cald, ne supune acum toată jalea, când trebuie să ne despărțim de dînsul pe vecie.

Fie-i țărîna ușoară!

Din partea familiei primim următorul anunț funebrel:

Subscriși cuprinși de adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și prietenilor

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de Székely și Bóti fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vînd și pe lângă plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. —
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

trecerea la cele eterne a mult iubitului lor fiu, frate, nepot și unchiu Tit Liviu Albini după scurte și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului Vineri în 31 Martie st. n. 1911 în al 47 an al etății.

Ceremonia înmormântării se va celebra Duminică în 2 Aprilie la 3 ore d. a.

Dormi în pace suflet blând. Cut, la 31 Martie 1911. Septimiu S. Albini, Aurelia Besea n. Albini, Veturia A. Albini ca frate și surori. Emanoil Besea, Aurelia Albini n. Roman, ca cumnat și cumnată. Emilia Albini n. Neagoe ca mamă. Francisca Barițiu n. Neagoe ca mătușă. Mircea, Radu, Sorin Albini, Cornel, Eugen, Veturia, Letiția, Tiberia Besea ca nepoți și nepoate.

Iarăș chestiunea națională.

— Sedința Camerii. —

Budapesta, 3 Aprilie.

La discuția resortului de interne a fost reluată iarăș chestiunea națională.

Deputatul *Szmrécsányi*, — vădit, pentru a face impresie asupra alegătorilor slovaci, — a spus că cea mai mare doleanță a poporului slovac e că nu poate înțelege actele oficiale ale administrației. Administrația e stăpânită de un spirit democratic rigid. Sânt sate întregi în cari nimenea nu știe ungurește și din pricina asta poporul îndură multe neplăceri dela administrație. E o situație insuteneabilă, că în chestiunile naționaliste sânt aplicați ca interpreți primarul sătesc și copistul. Se plânge că împotriva alegătorilor slovaci, cari au votat la alegeri cu candidații clericali nici astăzi nu mai conțeneșe prigonirile.

Guvernamentalul *Blanár* ia în apărare administrația, care nu poate să știe că ce limbă vorbesc singuraticii. În chestiunea națională ungerii pot să aibă un singur punct de vedere: acela al menținerii supremației maghiare.

A vorbit apoi clericalul *Zelenyák* (după origină slovac), care a cerut și el redactarea actelor administrative și în limba slovească.

După el a urmat *Pal Alfred*, guvernamental, care n'a spus nimic vrednic de însemnat.

Sümeği Vilmos: Spune că acțiunea de împăciuire a naționalităților este foarte primejdioasă. Pacea e de prisos, pentru că cu naționalitățile nu purtăm deocamdată nici un război. Soluția chestiunii naționale o vede într'o administrație cinstită și bună. Orice concesii s'ar face naționalităților, vor avea urmări deadreptul dezastruoase pentru ideea de stat național maghiar. Se declară aderent al votului universal.

Pető Sándor (democrat): A vorbit pentru votul universal, pe care toate partidele îl cer numai până ce reușesc să acapareze puterea. Conte *Tisza* a spus un neadevăr când a afirmat că regele n'ar fi promis votul universal. Conte *Tisza* n'a putut să aducă nici un argument serios contra incapacității parlamentului ales prin votul universal. Se dă apoi la kosuthistul *Hammersberg*, care n'a avut curajul să se declare asupra reformei electorale, pentru pretinsul motiv că partidul kosuthist încă nu a luat nici o hotărîre în chestiune. Dar acest partid a avut în programul său votul universal încă în 1874. Declară că primește bugetul, pentru că *contele Khuen a făgăduit că va înfăptui pe bazele votului universal reforma electorală.*

Sedința s'a ridicat apoi.

Vedem că cele două probleme cardinale ale politice de stat în Ungaria: chestiunea națională și chestiunea re-

forme electorale încep cu încetul să prevaleze în cameră pe toate celelalte chestiuni. E un semn tot mai elocvent al vremii acesteia.

Din străinătate.

Demisia guvernului spaniol. Renașterea Spaniei s'a văzut în eliberarea de sub jugul clericalismului, care prin neactivitatea, cu colorit oficial, adusesse țara într'un indiferentism bolnăvicios, legându-i toate forțele de micile frecări familiare și personale. Și țara mândră și puternică de altă-dată devenise cuibul unor patimi mărunte, cari lucrau în contra intereselor publice, pe seama intereselor particulare.

Cu împământenirea ideilor democratice, ideile despre puterea ce-o reprezintă poporul, care trebuie să și-o manifesteze în mod demn, el singur prin reprezentanți aleși, s'a făcut și începutul unei regenerări, care alimentată de însuflețirea unor adevărați apostoli cuprindea tot mai multe suflete, scoase din apatia vremurilor din urmă, prin chemarea la luptă de desrobire intelectuală și morală.

Anticlericalismul lua proporții tot mai mari, ajungând culmea în afacerea Ferrer, care însemnează o trecere a Spaniei spre emanciparea de sub influența obeditoare a catolicizmului, cu toate formațiile lui. Guvernul clerical al regelui Alfonso, a voit să pună stavilă noului curent crezând că prin nimicirea răsvrățitorilor și în primul rînd a lui Ferrer, va înăbuși lumina, dar se înșelase și în urma turburării poporului a fost nevoit să-și dea demisia.

În aceste momente critice regele a luat o hotărîre energică. Rupând cu tradițiile curții, ajungând în contrarietate de vederi chiar și cu regina Maria Cristina, mama sa, a luat o poziție fățișă cu partidul istoric veșnicul sprijinitor al intereselor Papei și familiei regale, și a însărcinat pe liberali cu formarea noului cabinet dând conducerea unui bărbat rezolut, Canalejas. Această atitudine a regelui, care de altfel se explică și prin teama de mișcările antidinastice, cari în regatul vecin își făcuseră cursul a fost primită cu ovațiuni din partea mulțimei, care vedea în regele său, interpretul credințelor noi, credințelor de renaștere națională. Și guvernul lui Canalejas a scăpat statul de sub influența papală, servind interesele dinastiei și în primul rînd ale poporului.

După o activitate scurtă dar rodnică, guvernul Canalejas și-a dat la 1 Aprilie demisia. Cauzele demisiei sânt a se căuta în ajungerea regelui iar sub influența curții, Politica esleziastică dusă de Canalejas cu aprobarea regelui a produs vie nemulțumire în sânul familiei domnitoare, care a încercat toate posibilitățile ca să l oprească pe rege de a urma și mai departe pe Canalejas, care țintise la înfrângerea totală a puterii clericale. Și intențiile curții au învins.

Cu prilejul moțiunii prezintate de un deputat republican, ca să se facă revizia procesului Ferrer și să se caseze legea penală militară, ministrul-președinte a fost silit în urma situației sale, care cere răspundere, să i-a apărarea guvernului dinainte, care oșândise pe Ferrer precum și a auditoratelor. Prin declarația sa Canalejas a ajuns însă

între două focuri, căci atât republicanii cât și conservatorii s'au declarat nemulțumiți cu răspunsul ministrului. Cei dintâi din cauză că guvernul a respins moțiunea, cei din urmă din cauză că Canalejas n'a adus o apărare demnă miliției atăcată de republicani. Conservatorii au eșit învingători. Presiunea exercitată asupra regelui, de regina mamă și ceilalți dușmani ai liberalismului au determinat pe Alfonso să se dea pe partea conservatorilor și să se declare și el nemulțumit cu răspunsul lui Canalejas.

Canalejas a înaintat demisia cabinetului, care a fost primită. Regele a însărcinat, drept satisfacție adusă miliției, pe generalul Weyler cu formarea noului cabinet.

Telegrama de seară anunță că demisia cabinetului a fost rezultata susceptibilității lui Canalejas, care a luat în nume de rău gratularea ministrului de război, făcută șefului conservator Lacieiva, cu prilejul vorbirii sale în afacerea Ferrer, în care a adus critică guvernului. Nu este așa dară opera cercurilor dela curte, cari cu toate eforturile totuși n'au putut determina pe regele Alfonso să-l înlăture pe Canalejas.

Demisia fost primită de rege, care însă a însărcinat din nou pe Canalejas cu formarea cabinetului. Numai în caz că acesta n'ar primi, ar chema la conducere partidul conservator.

Cu toată încercarea regelui, cabinetul Canalejas nu va mai avea zile multe. Afacerea Ferrer, care a făcut chiar și din partizanii guvernului opozanți va sili cabinetul să se retragă. În fața acestei situații se crede că Canalejas nu va primi noua însărcinare.

Proclamarea republicei albaneze. Nemulțumirea Albanezilor față de regimul tinerilor Turci, cari au călcat peste drepturile naturale ale Albanezilor prin încercarea încetățenirii instituțiilor moderne și în Albania s'a lăsat cu repeziune uimitoare așa că azi nu există Albanez, care să nu poarte ură și dor de răzbunare împotriva Turcilor și mai ales a autorităților, cari formează semnul vădit a înjenuncherii lor, al pierderii libertății. Sub domnia sultanului Abdul Hamid Albanezii au dus-o bine căci sultanul i-a lăsat în independență nețarmurită. Acum însă mâna de fier a guvernului tinerilor Turci i-a pus în mișcare, le-a dat arma nemulțumirii și i-a așezat în linie de bătaie. Și revoluția dăinuiește în toată puterea ei.

Din Budapesta ni-se telegrafiază: Tribul albanez Selma, a proclamat republica și a instituit un guvern provizoriu de 12 membrii. S'au luat toate dispozițiile vamale încasându-se 8 procente pentru mărfurile din Turcia.

INFORMAȚII.

A R A D, 3 Aprilie n. 1911.

— Șezătoarea scriitorilor români în Arad. *Putem vesti publicului o mare bucurie. Scriitorii români din regat și dela noi, vor ținea a doua șezătoare literară la Arad. Șezătoarea splendidă va avea loc la Duminica Tomii. Reprezentanții distinși ai literelor române de dincoaci și dincolo de Carpați și-au promis par-*

tiparea. Vom publica în curînd programul șezătorii, care nu ne îndoim că va atrage publicul românesc de pretutindeni.

— **O conferență despre România.** Dl. *Louis Bertoli*, casierul societății geografice din Marsilia și vice-președinte al comitetului alianței franceze, a publicat în broșură conferența sa asupra României ținută la societatea geografică din Marsilia.

Fără amănunte, ci numai din treacăt văzute lucrurile, conferențiarul a făcut limpede expunerea în linii generale asupra României.

Dsa vorbește despre climat, populație și face cu acest prilej aprecieri și juste și riscate, — limbă, instrucție, religie, căsătorii — afirmând că divorțurile în România sînt foarte numeroase. Vorbește apoi despre organizațiile administrative, judecătorești, despre armată, despre comerț și industrie, etc. Dsa s'a servit de datele ministrului de finanțe.

La sfârșit vorbește despre București foarte sumar, spunând că Românii sînt perfect francezi, și vorbește cu oarecare detalii despre țuică, scobitori, mezeluri, birjari pe care-i găsește superiori celor din Paris.

Dsa mai spune că și țărani știi câteva vorbe franțuzești, de care se mândresc.

„Seară“.

— **Subvenția teatrului național din București.** Subvenția teatrului Național din București a fost redusă, prin noul buget al ministerului instrucției, dela 86 la 66 mii lei.

— **Promotie.** Din Cluj ni-se scrie, că la 1 Aprilie n. a fost promovat doctor în științele juridice dl. *Enea Muntean*.

— **La fondul Dr. P. Span**, pentru ajutarea copiilor de Moși, aplicați la meserii, al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, au mai dăruit: parohul *Nicolae Motora* din *M. Sângeorgiu* 50 cor., dna *Elena Stroia* soție de protonotar comitatens 5 cor., *Dr. Aurel Cioban*, avocat (*Lipova*) 30 cor., *Ghiță Tătar*, șef contabil (*Sebeșul-săsesc*) 5 cor., *Const. Cothișel*, paroh (*Certege*) 10 cor., *Dr. Vasile Dan*, adv. 2 cor., *Ioan Sociu*, revisor r., *Aurel Baci*, voluntar la artil. și *Teofil Bărbat*, inv. (*Spring*) câte una cor., *Nicolae Nașcu*, inv. (*Polet*), *Alex. Olteanu*, paroh (*Jabenița*) câte 3 cor., *Valeria Olariu* născ. *Tordășian*. 10 bani. Starea fondului: 216 cor. 30 bani.

— **Din comitatul Turda-Arieș.** Din Turda i-se scrie „Gazetei“: În ședința din 8 Martie a. c. a comisiei adm. din Turda au fost adm. 6 școli gr.-cat. și 1 școală gr.-or., iar pentru școala gr.-cat din Budiul de Câmpie s'a cerut încluiderea. În aceeași ședință inspectorul a spus că cu ocazia vizitelor școlare cu indignare a văzut că în protocoalele școlare au fost „valahizate“ și cele mai unghurește sunătoare nume de familie (a legmagyarabb hangzásu családnevek is oláhosan írva vannak bevezetve) și de ex. aduce *Covacu* din *Kovács*, *Suciu* din *Szücs* și *Sâmpăleanu* din *Szentpáli*. — Se vor înființa școli de stat nouă în *Ormeniș* și *Șeulia* de *Câmpie* puternice comune românești. Sau publicat numele „oficioase“ de localități. Aduc de pildă 3 comune din Munții apuseni: *Scărișoara* va fi *Aranyosfő*, *Săcătura* va fi *Aranyosvágás*, *Neagra* va fi *Feketevölgy*.

— **O întimpinare.** Ni-se cere publicarea următoarelor: Onorată Redacție. Pentru o nevinovată corespondență din Budapesta, ținută

în marginea buneicuvinții, un domn dela Blaj mă face în coloanele „Românului“ „descree-rat“ și „tras-împins“.

Reproduceam și niște vorbe a dlui *Vaida*, în acea corespondență. Zicea anume Dl. *Vaida* la înfrunirea tinerimei universitare, că își scurtează zestrea fetei dsale, față de Dl. *Dr. I. Mih* și alții, cari se plimbă pe la *Riviera* etc.

Eu nu am făcut altceva, decât am reprodus cuvintele Dlui deputat, fără nici un comentariu. Domnul dela Blaj spune însă, că aceasta ar fi o „porcărie“.

Nu pot susține o discuție în acest ton, nici dela om la om, mi-te în public, unde, nu știu dacă se știe aceasta prin „sub-hurubile“ Blajului, se cere o leacă de temperare în stil și maniere. Dealtfel chiar dacă ași scrie în felul domnului dela Blaj, redacția „Tribunei“ nu mi-ar publica o astfel de aberație. Tocmai pentru aceasta, ca să ne lămurim, îl rog pe autorul corespondenței din Blaj, publicată în „Românul“ Nr. 65, să-și depună adresa la redacția „Tribunei“, unde o poate afla și pe a mea.

Cred, că o satisfacție cavalerescă mi-se poate da, pentru aceste insulte grosolane.

Budapesta, 2 April st. n. 1911.

Un student.

— **La Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu** au fost primii următori membri ordinari: *Dr. Enea Andrea*, avocat și *Ioan Câmpianu*, forestier suprem, ambii din *Nocrich*; *Romul Perian*, funcționar consistorial; *Ioan Schintea*, notar II (*Săliște*), *George Dobrin*, inv. penz. (*Buciu*) cancelist la „Asociațiune“; *George Salomie*, notar (*Vale*); *Ioan Agărbiceanu*, paroh (*Orlat*) și *Eugen Pop Păcurariu*, protopop (*Sebeșul-săsesc*).

— **Executarea atentatorului Resul.** Sâmbătă a fost executat atentatorul locotenent — colonelului *Schliching*, din armata turcească. În fața regimentului, la care a servit, doisprezece soldați au împușcat asupra nefericitului *Resul*, care a murit lovit de cinci gloanțe. Înaintea executării comandantul l-a întrebat de nu-i pare rău de fapta comisă la cea-ce *Resul* a răspuns că nu. S'a dat comanda și cele douăsprezece puști au trimis moartea.

Înmormântarea locotent-colonelului s'a făcut cu mare pompă, fiind reprezentat și *Sultanul*. Un public imens a luat parte la înmormântare.

— **Hipnotismul în justiție.** Din *New-York* se anunță: *Tribunalul* a osândit la temniță pe 31 de ani pe un anumit *Strong*, acuzat că și-a omorît nevasta. În contra acuzatului a fost o singură mărturie, depunerea mediului hipnotic *Paulina Gerard*, care a spus că l-a hipnotizat pe *Strong*, care apoi i-a descoperit întreg omorul. Jurații primind depunerile acestea a adus verdictul vinovăției, pe baza căruia *tribunalul* l-a osândit.

— **Tabloul lui Apponyi la expoziția din Roma.** În pavilionul maghiar dela expoziția din Roma, este expus la secția artelor frumoase și tabloul lui *Apponyi*. Vizitând ministrul-președinte al Italiei, *Luzati*, pavilionul a fost condus și în sala picturilor, unde înaintea unui tablou i-s'a spus: «Acesta e *Apponyi*, fala oratorică a noastră».

«Știu, știu — a răspuns ministru, e clerical vestit».

— **Ordinațiune salutară.** Directorul general al poștelor din statele unite a dat ordin funcționarilor ca orice cartă poștală în care se cere datornicului să-și achite datoria să fie refuzată și retrimisă autorului, căci datoriile sînt taine cari nu pot fi divulgate publicului. Direcțiunea poștelor nu e îndrept să refuze primirea lor, dar în schimb poate refuza înmanuarea. Bieți datornici vor răsufli de aici înainte mai ușurați peșind funcționarii

vor geme sub greul cărților poștale cari de aici înainte pe lângă stampilare vor trebui să fie și citite.

Pentru a putea însă satisface întru toate ordinațiunii va trebui îndoit și numărul funcționarilor, căci munca aceasta reclamă vreme îndoită.

— **Necrolog. Dr. Simeon Popu**, avocat, a repauzat în Cluj la 1 Aprilie n., în vârstă de 43 ani. Înmormântarea lui va avea loc mâine, Marți, în cimitirul comun din Cluj.

Steluța Căzan, fiica părintelui *Gheorghe Căzan* din *Filea*, a repauzat la 28 Martie n., în vârstă de abia 7 ani. Înmormântarea ei a avut loc la 31 Martie în cimitirul gr. or. din *Filea*.

Roștania D. Lupu, elevă de clasa a VI-a gimnazială la școala centrală din *București*, a repauzat la 1 Aprilie n. în vârstă de 18 ani. Înmormântarea ei a avut loc azi, Luni, în cimitirul bisericii gr. or. române din *Deva*.

Odihnească în pace!

— **Mulțămită publică.** Tuturor acelor preestimați domni, cari cu ocaziunea trecerii la cele eterne a mult iubitului nostru fiu *Aurel Neagoș*, doctorand în medicină, ne-au împărtășit condolențele lor, neputând mulțumi la fiecare în special, venim pe această cale a aduce cele mai călduroase mulțămite.

Deda, 26 Martie 1911. — *Petru și Sofia Neagoș*.

— **La fondul Victor și Eugenia Tordășianu** pentru înzestrarea fetelor sărace al „Reuniunii meseriașilor români sibieni“, au mai dăruit: *Isaia Popa*, paroh (*Ocna*), soția sa *Ana n. Romanul* și copiii lor: *Octavian*, învățător (*Alba-Iulia*), *Isaia*, student, *Eugen* și *Partenie* 1 cor. 20 bani, *Emilian Crăciun*, capelan (*Glâmboc*) și soția sa *Paraschi* n. *Ciocănel* 40 bani, *Alex. Comșa*, notar (*Scoreiu*) 50 bani, *I. Mircea*, paroh (*Agostin*) 1 cor., *Gheorghe Nicoară*, notar (*Calbor*) 50 bani, *Trandafir Dragomir*, paroh (*Arpașul-inferior*) 1 cor., *V. Muntean*, învățător (*Poiana-mărului*), 20 bani, *Pompeiu Trifu*, paroh (*Aita-mare*), soție sa *Ana n. Petrișor* și fiul lor *Pompeiu* 1 cor., *Iustina Roman* n. *Piso*, preoteasă 50 bani și *Ilie Piso*, paroh (*Tălmăcel*) 1 cor., *Nicolae Taflan*, mașinist (*Beclean*) 50 b., *Elena Piso* n. *Buzea*, preoteasă (*Tălmăcel*) 1 cor., doamna *Silvia Bena* n. *Pop*, preoteasă (*Năsăud*) 20 bani, *Petru Fântână*, econ. (*Tălmăcel*) 1 cor., *Ioan Banciu*, casierul „Asociației“ 50 bani și *Iosif Pivoda*, zidar în amintirea mamei sale *Anica* 1 cor.

— **Francezii și marele circuit aviatic.** La inițiativa luată de ziarul parisiian „Le Journal“ pentru organizarea unui circuit aviatic s'au alăturat și încă trei ziare, cari împreună au oferit un premiu de 500.000 franci pentru cel-ce va face cu aeroplanul circuitul *Paris, Rheims, Liege, Düsseldorf, Hannover, Berlin, Magdeburg, Hamburg, Brema, Münster, Ede, (Olanda), Brüksella, Lille, Calais, Dover, Londra, Folkestone, Boulogne, Amiens, Paris*. Față de acest concurs s'a pornit o mișcare în Franța, cu scop de-a zădărnici această întrecere. Toți fabricanții de aeroplan au declarat că vor sta pasivi și nu vor lua parte la concurs. În urma acestei hotăriri comisia aeronautică nu voiește să organizeze circuitul pe barba proprie,

— Premiat mai de multeori. —

BOROLINUL

leacul miraculos de casă alui

— — — **Dr. Borovszky** — — —

se vinde deja și în comitatul nostru. — Efectul și puterea acestui mijloc de casă este neîntrecut la bronhiță, boale de nervi și musculare, dureri de cap și dinți precum și la toate boalele obvenite din răceală, ca reumă, podagră, ischiaș, dureri în oase, aprinderi musculare și amorțire, în fine la dejerături și la încetarea rănilor provenite din arsuri. — Desinfector și mijloc excelent pentru scutirea corpului. Preparatorii: *Dr. Borovszky R. medic și Borovszky K., Budapest, II, Főutca No 77c*. Se capătă în sticle de 1-20, 2- și 2-50 cor. în *Arad* la farmacia *Földes Kelemen*, la drogueria *Vojtek și Weisz* și la farmacia *Örs Rezső* în *Pân cota*.

și astfei întreg concursul pare a da fiasco. Cauza acestei mișcări este de a se căuta în agitația desfășurată de Francezi, de a nu internaționaliza produsul geniului francez, care a ridicat aviatica la perfecțiunea ei de azi. Și atitudinea lor are un fațăș antigerman, după cum se vede și din apelul studenților în care se spune, că concursul va da Germanilor un bun prilej să poată studia aeroplanelor franceze pe cari le-ar încetățeni în armată. Aviatica e gloria franceză, e comoară națională și trebuie păzită cu sfințenie — încheie apelul.

Această mișcare a Francezilor a produs vie consternație în Germania.

x Au sosit cele mai noi gențe femeiești din piele precum și fețe de mătase pentru genți, portmoneuri și portțigaret, ornamente pentru coafură, bastoane, parfumuri etc. și se vînd ieftin la magazinul Hegedüs Gyula, Arad, Andrassy-tér No 15. Telefon No 506.

x 1 Litru rum englez de ananas, cu gust de vanilie și o cutie de tea la oaltă **2 coroane**. (Preț de concurență.) Teiuri veritabile chineze și rusești de calitate excelentă și pe lingă prețuri foarte ieftine 1 Dkgr. 10, 12, 16, 20, 24 fileri. Prăjiturile pentru tea le socotesc în prețul de fabrică aceluia, care își procură dela mine tea și rum. 1 Kgr. sfărături de ciocoladă cor. 2-40—2-60. Sursa cea mai ieftină și mai bună pentru cumpărarea a orice marfă în bransa aceasta. — **Părul cărunt** și mustața căruntă se vopsească bine cu vopseala «IDEAL» pentru păr care e nestricăcioasă. Preț ul 3 cor. Se află de vînzare în toată țoalarea la **Fekete Mihály**, droguerie la «Inger» în Murăș-Oșorheiu (Marosvásárhely). 2

ECONOMIE.

Banca de asigurare «Fortuna».

Sub acest titlu „Revista Economică” scrie următoarele:

Cu ziua de 31 Martie a. c. a expirat termenul pentru încheierea subscrierilor de acții la înființarea bancă de asigurare română. Rezultatul general al acestei subscripțiuni — lăsată la buna apreciere a publicului și a instituțiilor noastre — nu ne e cunoscut în întregime. După informațiile parțiale, ce le avem însă, presupunem că capitalul social de 1 milion coroane este deja asigurat. Ba, dacă și ținuturile, — dela cari până în momentul de față ne lipsesc informațiile asupra subscrierilor făcute, nu se vor fi lăsat în urma celorlalte ținuturi românești, cari ne-au comunicat rezultatele obținute, nu e eschis ca subscripțiunea să fi trecut mult peste 1 milion coroane și astfel fundatorii să aibă puțința a stabili un capital societar mai mare ca cel proiectat. Ori cum va fi însă chiar admitând cazul că capitalul societar, va fi de 1 milion coroane, un lucru e mai presus de orice îndoială: băncile, instituțiile și marea obște a poporului nostru a întimpinat cu încredere și a răspuns în mod vrednic la acțiunea pentru fondarea băncii noastre de asigurare.

Băncile noastre, ținând cont de hotărîrea adunării generale a „Solidarității” din Iunie 1910, dar mai ales dându-și samă de însemnătatea noii întreprinderi, au scris — cu puține excepții — sume cari corespund puterilor și capitalurilor, de cari dispun. Ele au intrat cu toatele în șirul acționarilor noii întreprinderi, șir, care se începe cu „Albina”, care singură a scris 120,000 cor. și se sfârșește cu cele mai modeste însoțiri sătești, cari încă au ținut să-și dea concursul lor la alcătuirea băncii de asigurare română.

Dar pe lângă bănci, vrednic de remarcat e faptul, că și publicul nostru mare a participat la fondare ai încă în o măsură, care desigur întrece și cele mai optimiste așteptări. Singur numai opt centre românești: Sibiu, Săliștea, Mercurea, Brașovul, Branul, Blajul, Sighișoara, și Orăștia au scris prin particulari — deci

fără bănci și alte instituțiuni — peste 200 de mii de cor. Auzim că și în părțile nordice ale Ardealului și în Biharia s'au adunat frumoase subscrieri dela persoane private. Din părțile bănățene încă știm, că lumea s'a interesat de subscrierea acțiilor la noua noastră bancă și că numai din un singur oraș, Biserica Albă, unde elementul românesc e puțin reprezentat s'a adunat un număr de acții, care a întrecut orice așteptare. Și sântem siguri că celelalte orașe bănățene: Timișoara, Oravița, Lugosul, Caransebeșul, Vârșeuț, etc. încă își vor face datorința. Tot asemenea sperăm că vor aduce rezultate bune și părțile arădane, cele mai bogate ținuturi românești. Din aceste părți avem puține știri. Știm însă că numai comuna Pecica a scris — aproape numai prin țărani — peste 80 de acții. Unde sânt însă celelalte comne românești din jurul Aradului? Unde Aradul însuș, Lipova, Maria-Radna, etc.? Între astfel de împrejurări așa credem că nu e lipsită de temei credința noastră că capitalul social va fi, poate, suprasemnat.

Un alt fapt pe care trebuie să-l remarcăm este și împrejurarea, că la subscripțiunea capitalului social au participat aproape toți fruntașii neamului, ba chiar și o parte a clerului nostru înalt cu unele din conzistoare. Astfel deja până acum — când încă nu cunoaștem rezultatul întreg al subscripțiunii — putem număra între cece au sprijinit acțiunea de fondare pe trei Archiereși, pe ilustra familie a Mocsonyestilor, pe dnii Dr. Iosif Gall, Dr. Ioan Mihai, Gheorghe Pop de Băsești, Dr. A. Vlad, Dr. Al. Vaidă, I. M. Roșu, Dr. Aur. Novac, etc. etc. Și, în fine, o mulțime de intelectuali, comercianți, proprietari, etc. cari — după puțința — au ținut să răspundă cu obolul lor la chemarea fundatorilor proiectatei bănci de asigurare.

Peste câteva zile vom cunoaște de sigur rezultatul complet al subscripțiunii, când apoi vom reveni. Și până atunci aducem mulțumită instituțiilor și publicului nostru pentru sinceritatea, cu care au îmbrățișat o cauză atât de mare, ca cauza societății noastre de asigurare, ferm incredințați că această sinceritate cu nimic nu va putea fi mai bine răsplătită decât cu o conducere serioasă, solidă și pricepută a noii întreprinderi.

Cassier la »Bihoreana» în Oradea-mare a fost ales, în urma concursului publicat și în revista noastră, dl Marcel L. Jourca, funcționar la „Albina” în Sibiu.

Aviz! Expirînd termenul pentru încheierea subscrierilor de acții la înființarea bancă de asigurare română, toți acei P. T. domni, cum și on. direcțiuni ale băncilor noastre cari au primit *prospecte de fondare sânt rugate a le retrimite cu posibilă grabire* la adresa »Albinei« în Sibiu.

Se observă, că coalele de subscriere *nu au a se detașa* de prospecte și că odată cu prospectele sunt a se trimite și sumele, respective libelele de depunere despre sumele încasate la subscrierea acțiilor.

Fundatorii.

Adunarea generală a băncii „Zlăgneana”. În 30 a lunii Martie banca „Zlăgneana” și-a ținut adunarea generală ordinară. Faptul că de un timp încoace institutul a luat un avânt îmbucurător — mai ales în urma intențiunii de primenire — a făcut ca să se mărească numărul acționarilor și ca ei să se intereseze mai de-aproape de destinele acestei fortărețe economice.

Puține bănci se pot bucura de un teritor așa de întins cum este ținutul, care dă clientela institutului „Zlăgneana”.

S'au prezentat 1543 de acțiuni. Acționarii au fost prezenți 40 cu 1496 voturi.

Adunarea a fost prezidată prin președintele Nicolae Cristea.

La propunerea vrednicului președinte se eternizează în analele societății moartea juriconsultului Dr. Fodor și a neuitatului acționar Dr. Petru Șpan.

Bilanțul, compus pe baze solide și reale, se aprobă cu unanimitate din partea acționarilor și se dă absolutul necesar.

Venitul curat a fost de 135.63 cor. 14 fil. din care pentru scopuri culturale și de binefacere s'au dat 1027 cor. 44 fil. și anume:

Mesei studenților din Brad K. 20. Seminarului episcopesc Caransebeș K. 30. Finului r. jurisc, Dr. Fodor K. 100. Bisericei gr. cat. Petrujeni K. 20. Bisericei gr. or. Trimpoele K. 30. Bisericei gr. or. Zlagna K. 100. Bisericei gr. or. Valeabulzului K. 100. Bisericei gr. or. Poiana pentru reparare K. 300. Bisericei gr. or. Galați pentru reparare K. 300. La dispoziția direcțiunii K. 27-44.

După fixarea marcelor de prezență, se procedează la alegerea membrilor în comitet și direcțiune. Ca membrii noi în comitet se aleg avocatul Dr. Candin David și învățătorul Partenie Duca, iar în direcțiune părintele Alexandru Baiesan și N. Todea prin votul unanim al acționarilor.

Adunarea a decurs într'un mod impunător, eșind la iveală solidaritatea acționarilor.

După terminarea adunării acționarii s'au întrunit la o masă comună la hotelul Moldovan. S'au ținut mai multe toast pline de însuflețire față de conducătorii băncii și în special pentru multele merite ale directorului executiv N. Olar.

Mai amintesc că cu ocazia aceasta s'a făcut și o colectă în memoria reposatului acționar Dr. Șpan, pentru fondul cu acelaș nume, înființat de dl Tordășanu în scopul ajutării la meseria a băieților săraci din Munți. S'a colectat suma de peste 90 cor. încă un prinos pe altarul neamului românesc. A. B.

BIBLIOGRAFII.

«**Păstorul Sufletesc**», ce apare în al VI-lea an la Șimleu (Szilágy-Somlyó), e singura revistă românească de predici — atât în monarchie cât și în regatul liber, România, — deci n'ar fi iertat să lipsească din biblioteca nici unui preot român. În ea se găsește predici pentru toate Duminecile și sărbătorile precum și pentru toate ocaziunile.

Nrul 4 — pe Aprilie, care deja s'a trimis abonaților, are următorul sumar: Dumineca a IV-a în Post, — Bunavestire. — Dumineca a V-a în Post. — Dumineca Floriilor. — Vinerea mare. — Ziua învierii. — Sărbătoarea învierii dlui nostru Isus Christos (a doua zi), — Dumineca Tomii. — Cronică. Bibliografie. Posta redacției.

O recomandăm cu căldură clerului românesc. Abonamentul 10 cor. pentru monarchie. În străinătate 16 cor.

Poșta Administrației.

C. P., Mercina. Adresa cerută e: Dawos-Platz, Platz-Szanatorium Suisse.

Danil Șandru, Gergelyfája. Am primit 14 cor. abonament pe sem. I. 1911. De aici merge ziarul regulat, fără întrerupere.

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu**. „Tribuna” institut tipografic, **Nichin și con.**

Făina lactată NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență cafoarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărsăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura »Ingrijirea Copiilor« se poate avea gratuit de la NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse II.

MOBILE

din cauza schimbării localului
se vând cu prețuri

ieftine

în fabrica de mobile alui

BEISZ

Oradea-mare-Nagyvárad

dela 1 Mai în Rákoczi-ut 14.

Aviz!

La Dr. Aurel Ciatu, medic practic român în Graz, Jakomini gasse 63 se primesc numai de câțiva tineri români, sau 3 coconiță române din familie bună, cari voiesc să studieze sau să petreacă în Graz în locuință cu întreținere deplină. Prețul de persoană lunar 90 Cor. Pianu e la dispoziție. Cu informațiuni mai detaliate servește bucuros Dr. Ciatu.

Se caută

Un candidat de avocat și un scrietor

pentru cancelaria subscriului.

Dr. Enea Andrea
avocat, Nocrich — Ujegyház.

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Moară de oțel

pentru întreținere în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă garanță și se capătă numai într-o mărime.

Prețul 14 coroane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbătut ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe la

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparat mașini în Nagyvárad, Villanytelep mellett.

In atenția proprietarilor de pomi.

Ofer altoi nobile de pruni bosniace, anume „Balkanska Carica“ (împărăteasa din Balcan) și „Kraljica Bosne“ (Regina Bosniei.)

Altoile de doi trei ani cu coroană frumoasă sânt de cel mai bun soi al prunilor cunoscuți până acum. Fructele proaspete sânt foarte mari extraordinar de dulci și gustoase, se coc pe la sfârșitul lui August și sânt potrivite ca fructe pentru masă și uscate, ori pentru pregătirea magiunului sau a rachiului.

Prunele mele nu sufer de păgubitoare boală de frunze Polystigma rubrum cum se întâmplă la prunele obișnuite la cari de multe ori cade frunza în mijlocul verii și rodul suferă simțitor. Prunii mei au fost premiați în repețite rânduri cu premiul întâi din partea guvernului Bosniei și Herțegovinei, cu medalie de aur la expoziția milenară din Budapesta din 1896, la expoziția din Viena în 1897 cu medalie de argint la expoziția universală din 1900 la Paris și cu medalie de aur, la prima expoziție agrară din Bosnia și Herțegovina la Saraiievo în 1910. Pentru calitatea altoitor mei de pruni primesc cea mai extremă garanție.

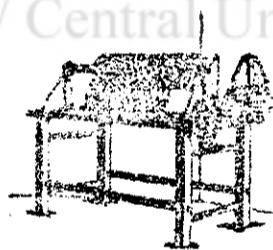
Sava T. Kojdič, mare proprietar
în Brčka, (Bosnia),

Un candidat de avocat

cu pracsă, care știe bine românește află aplicare momentan. Plată lunară după sîrguință 150—200 Cor.

A se adresa lui

Dr. László Gyula,
avocat, Borosjenő.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de :

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente în

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele sale. PRIMLUCRĂTOR MIJLOCEȘTE.

Recomandă și mașini pentru impletitul de sârmă.

Catalog de prețuri gratuit și franco. PEMIAT LA ȘASĂ EXPOZIȚII.

CREDIT

pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește mai avantajos:

Herzog Sándor

Arad, Str. Wetzler János 15.

— Telefon No 376. —

Barabás Gergely

sculptor

în Marosvásárhely.

Pregătește pelângă garanție, dușumele artistice, fără crepături și scutite de putrejun, statuete, paravane din gips și asbest, tincueli cu cement și terezzo plafoane din asbest, decoruri ex- și interne pentru edificii, din gips, cement, piatră și teracotă, iesle, bazine, din cement și beton, scări, ornamente pentru grădini și grote artistice, fântâni săritoare, știucături pentru boltiturile caselor. Lucrări bisericesti, cum și — statui după fotografie sau original. —

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pe al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma de recunoștință în anu! 1904.

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,

croitor pentru domni
Kolozsvar, Szentegyház-u. 6.

Iși recomandă depozitul bogat asortat cu stoffe din țară și străinătate, lucrează totfelul de haine bărbătești la ultima modă, croi modern, serviciu prompt, lucru ireproșabil și prețuri moderate.

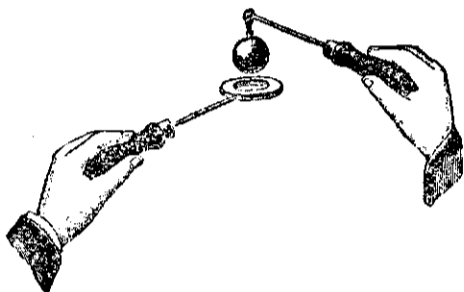
= Atelierul de fotografariat a lui =

== Csizhegyi Sándor ==

Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér No 26.
 (Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități în pânze ori mătase, cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. — Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

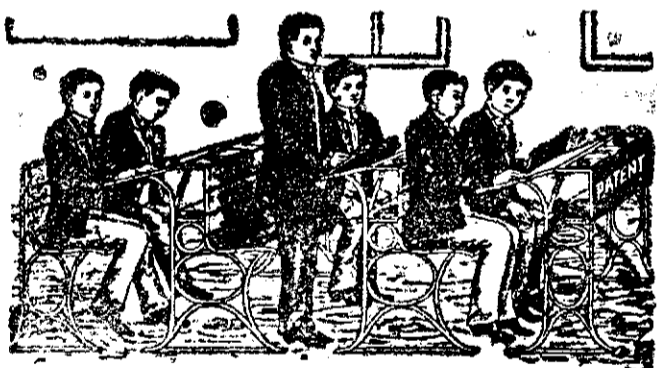
In atenția susținătorilor de școale.

Requisitele obligatoare pentru școalele confesionale în cadrul legii XXVII, § 15 din 1907, se pot cumpăra mai avantajos dela

Hábel Mátyás Géza

fabricant de revizite școlastice
 Budapesta, VII., Vas-utca No 7.

Cele mai moderne
mobile de fier și aramă
 și cele mai practice
bănci higienice de școală
 și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și

școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bennhardt Rezső utóda

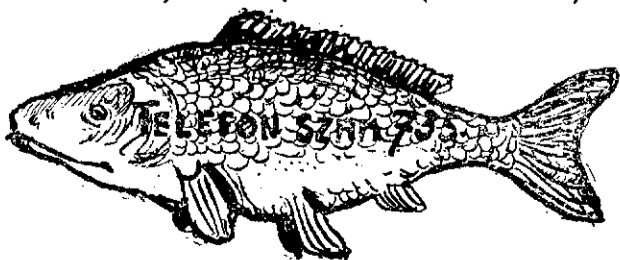
Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Rog să țineți seamă de firmă.

Pescăria lui Simion Illics

: Arad, Piața Peștelui (Hal-tér) 13. :

Cel mai mare și cel mai ieftin depozit de tot felul de pește sărat, unguresc, rusesc, și din România. Se pune în vânzare pelângă cele mai mici prețuri curente. — La comanda să se dea adresa amănunțită precum și poșta ultimă. —

Serviciul prompt și conștiințos e asigurat.

Avis!

La »FĂGETANA« institut de credit și de economii ca societate pe acțiuni în Făget (Facset), contra unei rate săptămânală de 1 coroană și a unei taxe de asigurare minimală (niște fleri) își poate asigura tot natul (bărbați și femei), care e în etate între 20—60 ani și intră ca membru în secțiunea »Depuneri încoplate cu asigurare de viață« introdusă la susnumitul institut —, suma de

1000 coroane adecă unamile coroane.

Primirea atârână însă, dela rezultatul vizitării medicale.

Depunerea minimală e săptămânal 1 coroană, contra căreia se asigură 1000 coroane și depunerea maximală e săptămânal 50 coroane contra căreia se asigură 50.000 coroane pentru ajungerea termenului de 15 ani, sau pentru cazul de moarte înainte de împlinirea acestui termen.

Deci contra unei depuneri săptămânală minimală, la tot natul t-se dă prilejul de-o parte la acela, ca să și agonisească o sumă considerabilă, cu care își poate asigura tratul liniștit în viitor, iar de altă parte acelacă la cazul de moarte, familia sa, să aibă capitalul de lipsă pentru tratul vieții.

Pe baza acestor depuneri institutul »Făgetana« acordă și împrumuturi. — Femei și bărbați, tot o formă de taxă de asigurare plătesc. — Membrii din provincie primesc cecuri cu cari pot plăti gratuit taxele. — Informațiuni mai detaliate, la cerere se dau gratuit.

Plățile se solvesc săptămânal sau pe mai multe săptămâni înainte, și din partea institutului se manipulează ca depuneri și se fructifică cu 4% interese.

Acestea depuneri orișicând se pot abziece și în acest caz — cu considerare la regulamentul referitor la acest ram de operațiune, suma depusă, se estradă deponentului cu interese cu tot.

La cazul că deponentul în decurs de 15 ani își plătește ratele regulat, la finea anului al 15-lea — după fiece rată săptămânală de 1 coroană, primește câte 1000 coroane dela susnumitul institut.

Iar la cazul, că intervalul de 15 ani orișicând ar înceta din viață, chiar să fi plătit și numai o singură rată, — după fiece rată săptămânală de 1 coroană, primesc următorii lui legitimi, sau persoana în favorul căreia s'a asigurat, câte 1000 de coroane, la 30 zile după documentarea încetării din viață a deponentului.

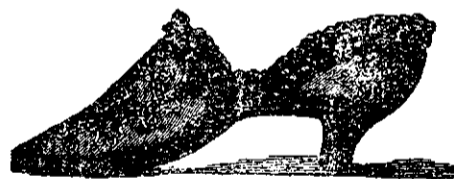
Suma scadentă cu încetarea din viață a deponentului e asigurată de cea mai mare societate de asigurare Olandeză »Algemeene Maatschappij van Lebensverzekeringen Lijfrenten« din Amsterdam (reprezentanția pentru Ungaria în Budapesta) și se plătește prin »Făgetana« institut de credit și economii în Facset.

„Făgetana“

institut de credit și economii în Facset.

Pantofi de catifea și piele

în orice culoare și calitate pe lângă prețurile

cele mai ieftine și execuția cea mai frumoasă

se pot cumpăra dela

Kovács Mihály, Hodmezővásárhely

(Str. Morii) Malom-utca No 6 (casa proprie).

Prețul curent se trimite gratis și franco. Vanzătorilor li-se acoardă cel mai mare rabat. — Serviciu conștiințos.

Prăvălie nouă!

Sub firma »Depozit de rachiuri din valea Crișului« (Körösvölgyi pálinka raktár) s'a deschis în Arad, Andrásy-tér 5. (Palatul Almay) o prăvălie nouă unde se vinde:

rachiu de prune

de drojzii, rom, coniac, licheuri precum și vinuri din pivni — țele lui Almay în sticle. — Așteptând sprijinul onor. public

Cu stimă:

SCHWARCZ PÁL,
conducător.

■ ATENȚIUNE. ■

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde a-ți cetit aceste anunțuri. :-

Crocsé Ferencz

proprietarul unei mine de piatră din Gődölömesferháza.

Atelier de pietrărie și monumente în Marosvásárhely, Kalvária-u. 6.

Are în depozit monumente sepulcrale din marmor, granit și sienit, dela cele mai simple până la cele mai somptuoase, pregătește de asemenea orice lucrări pentru edificii și cavouri familiare.

Prețuri ieftine și serviciu prompt.

Planurile se execută gratuit.

Atelier modern.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățător chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în

ALBA-IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (îngă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Dózsa János măiestru - cojocar în Nagyvárad, Zöldfa-passage Nr. 9.

Se recomandă ca măiestru perfect întru prepararea tuturor articlilor aparținătoare acestei branșe precum :

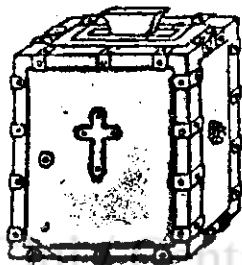

gulere prepara-tive, gulere-boa, manșoane (muff) în executare modernă și după cel mai elegant gust. Blane și tocuri de picioare, etc

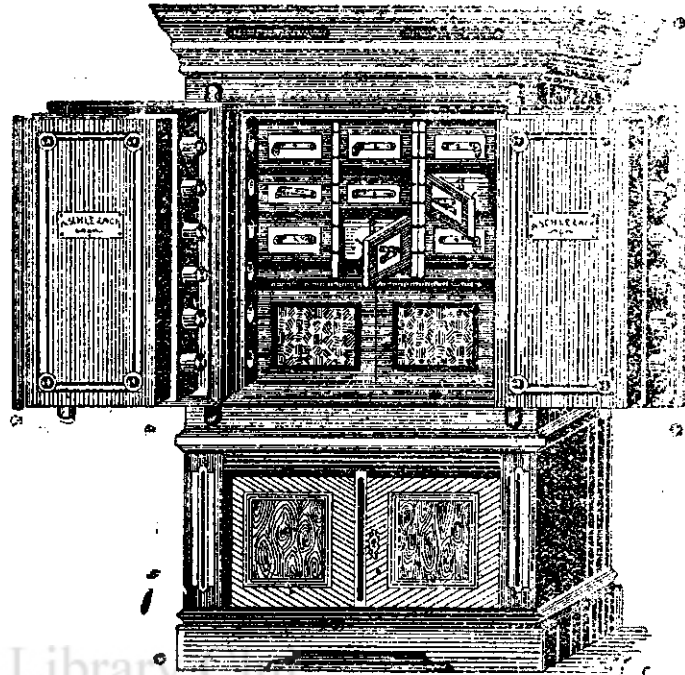
Reparaturile se execută prompt.

A. SCHLEZACK fabrică de casse pentru bani și tresoare în Sibiu-Nagyszeben, Lederer-g. 2.

Fabrică casse cu sertare din scy-lolith și asbest incombustibile, recunoscut de cele mai bune. Sertare și casse panțerate sigur din antogen și thermit, camere panțerate, casse pentru acte, casele, prese pentru copiat, lacăte de siguranță, etc.

Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratuit și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

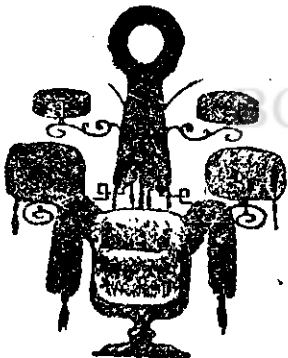

Magazinul de blănărie și cojocărie — Ragályi János —

Temesvár-Gyárvaros, Kossuth Lajos-tér 2.

Își recomandă în atenția on. public din localitate și provincie bogatul asortiment de blănărie cu prețurile cele mai convenabile. Articole de fabricație proprie; mantale de blană, blane de călătorie, —

manșoane, boale căciuli pentru domni și doamne ultima modă și lucrate cu gust. Prețuri ieftine. :-

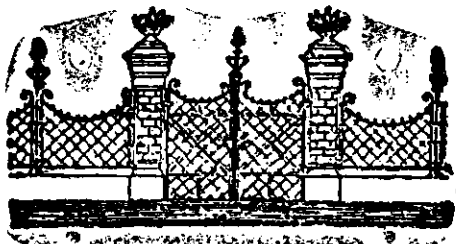
Primește orice lucrări de blănărie pentru prefacere, căptuire, căptușirea și colierea mantalelor. Serviciu prompt și conștiințios. Numai marfă bună și execuție de I-u rang.

Klein István

Pima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde (madrățe) de oțel pentru paturi și săte etc.

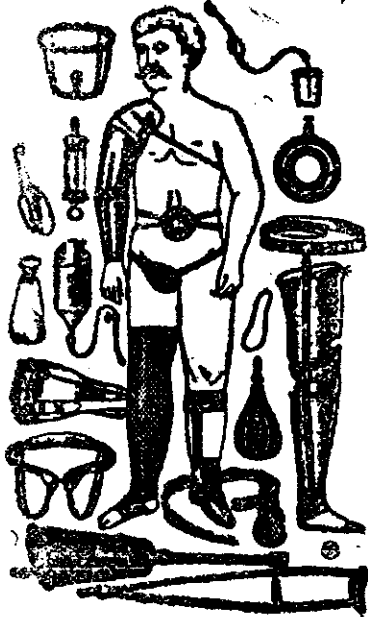
— Szeged, Kelemen-u. 4. —

Telefon No 242. — Fondat în anul 1840

— m. de sîrmă pentru gard dela 30 fileri în sus. —

Fabricatele sale în privința durabilității și a execuției bune, concurează cu orice fabricate de acest soi. — Serviciu conștiințios. :- Prețurile sale sunt cele mai ieftine. :- Cu prospecte și cu catalog de prețuri la dorință servește gratuit. Să fiți atenți la firmă.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

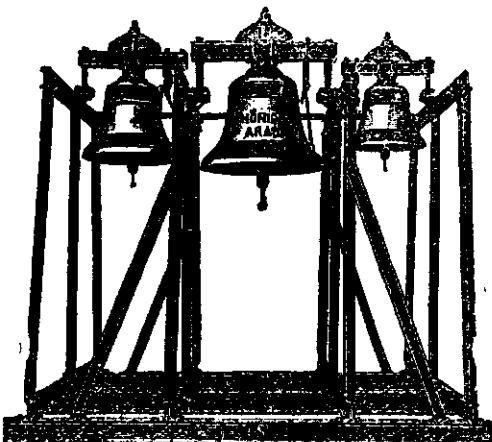
Grijiți de adresă.

Frideric Hönig

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Arad, Strada Rákoczi No 11—28. — Fondat în anul 1840.

— Premiat în anul 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție de mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față de orice alte clopote la turnarea unui și aceluiași e tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învârti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare, clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clatine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noi pe lângă o suprasolvire neînsemnată. Clopote mici avem totdeauna la dispoziție. Liste de prețuri și cu ilustrațiuni la dorință se trimite gratuit și porto franco.

Pianuri sau Harmoniuri

se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu

Str. Cîsnădiei 9. (vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman).
întemeiat la anul 1867 ca I-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică.

Sortiment bogat de pianuri de închiriat.
Plătire în rate după dorință.
Pianuri vechi să primesc ca schimb.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

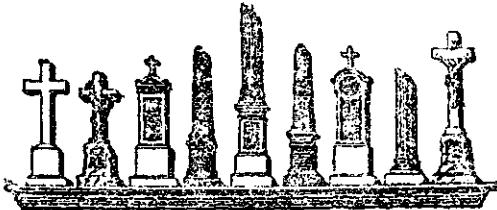
sculptori și măestrii pietrari.

Atelierul central al magazinei: Cluji—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:
Sibiu—Nagyszeben,
Fleischer-gasse 17.

Filiale:
Déva și Nagyvárad.

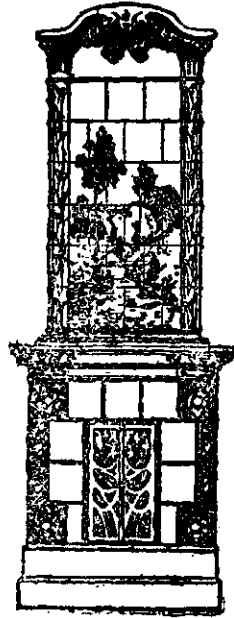

PRIMA SOCIETATE DE CREDIT FUNCICIAR :: :: ROMAN DIN BUCUREȘTI. :: ::

Se aduce la cunoștința dlor detentori de scrisuri funciare rurale 5% că, preschimbarea titlurilor cărora li se tremină cupoanele la 1 Ianuarie 1912, se va face cu începere dela 15/28 Aprilie a. c., în zilele de Joi și Sâmbătă dela orele 11—3 p. m. la ghișeul Serviciului verificărei Cupoanelor și Scrisurilor Funciare.

Dirrecțiunea.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Kolozsvar, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurînd-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvar.

„TIMIȘIANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
SOCIETATE PE ACȚII. FONDATĂ ÎN ANUL 1885.

Centrala în Timișoara-centru
(Belváros) Piața Balázs-tér No 1. (Palatul Mocsonyi).

Filiale în:

Buziaș, Recaș, Ciacova și Delta.

Telefon Centrala Dirrecțiunea: No 510.

Contabilitatea: No 1149.

Capital propriu 1,500.000 Cor. Depuneri 5,000.000 Cor.

Telefon: Filiala Buziaș Nr. 10.

Telefon: Filiala Recaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciacova Nr. 16.

Telefon: Filiala Delta Nr. 26.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. Administreează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse 4¹/₂% și 5% interese, fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10,000 Coroane, după starea casei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acordă credite cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acordă împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

